

Αριθμός 275

Οι περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Υπαίθριες ή Υπόγειες Εξορυκτικές Βιομηχανίες) Κανονισμοί του 2002, οι οποίοι εκδόθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 38 και των παραγράφων 9, 10, 12, 14, 16, 17 και 18 του Πρώτου Πίνακα των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2002, αφού κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εγκρίθηκαν από αυτή, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 3 του περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που Εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου, Νόμου (Ν. 99 του 1989 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 227 του 1990).

ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΝΟΜΟΙ
ΤΟΥ 1996 ΕΩΣ 2002

Κανονισμοί δυνάμει του άρθρου 38 και των παραγράφων 9,
10, 12, 14, 16, 17 και 18 του Πρώτου Πίνακα

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με
τίτλο—

"Οδηγία 92/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 1992 περί των
ελάχιστων προδιαγραφών της για τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας
και υγείας των εργαζομένων στις υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές
βιομηχανίες" (ΕΕ L 404 της 31.12.1992, σελ.10).

89(Ι) του 1996
158(Ι) του 2001
25(Ι) του 2002.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, ασκώντας τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτό
δυνάμει του άρθρου 38 και των παραγράφων 9, 10, 12, 14, 16, 17 και 18 του
Πρώτου Πίνακα των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του
1996 έως 2002, εκδίδει τους ακόλουθους Κανονισμούς.

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Οι παρόντες Κανονισμοί θα αναφέρονται ως οι περί Ελάχιστων Προ-
διαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Υπαίθριες ή Υπόγειες Εξο-
ρυκτικές Βιομηχανίες) Κανονισμοί του 2002.

Εμπνεΐα.

2. Στους παρόντες Κανονισμούς, εκτός εάν προκύπτει διαφορετική έννοια
από το κείμενο—

"Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία" σημαίνει τη θερμοκρασία στην
οποία ακίνητη μάζα αέρα κεκορεσμένη από υδρατμούς θα επέφερε το ίδιο
αίσθημα θερμότητας όπως εκείνο το οποίο επιφέρει ο συνδυασμός των
τιμών θερμοκρασίας θερμομέτρου ακτινοβολούμενης θερμότητας ("μελα-
νής σφαίρας"), θερμομέτρου υγρού δοχείου και της ταχύτητας διακίνησης
του αέρα εντός του χώρου εργασίας·

"έγγραφο ασφάλειας και υγείας" σημαίνει το έγγραφο που αναφέρεται
στον Κανονισμό 4 των παρόντων Κανονισμών.

89(Ι) του 1996
158(Ι) του 2001
25(Ι) του 2002.

"Νόμος" σημαίνει τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία
Νόμους του 1996 έως 2002.

"υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες" σημαίνει όλες τις βιο-
μηχανίες οι οποίες—

— εξορύσσουν υπό την αυστηρή έννοια του όρου ορυκτές ύλες στην επι-
φάνεια ή υπογείως και/ή

— προβαίνουν στην αναζήτηση κοιτασμάτων με σκοπό την εξόρυξη
αυτή και/ή

— προετοιμάζουν τις εξορυχθείσες ύλες για την πώληση, με εξαίρεση τις δραστηριότητες μεταποίησης των εξορυχθεισών υλών, εκτός από τις "εξορυκτικές διά γεωτρήσεων βιομηχανίες" που ορίζονται στον Κανονισμό 2 των περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Εξορυκτικές διά Γεωτρήσεων Βιομηχανίες) Κανονισμών του 2002.

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
Τρίτο(Ι):
7.6. 2002.

"χώροι εργασίας" σημαίνει το σύνολο των χώρων που προορίζονται για την εγκατάσταση θέσεων εργασίας, που περιλαμβάνουν τις δραστηριότητες καθώς και τις εγκαταστάσεις που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τις υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες, συμπεριλαμβανομένων των χώρων απόθεσης στείρων υλικών και σωρών άλλων υλικών, καθώς και άλλων χώρων αποθήκευσης και, ενδεχομένως, των καταλυμάτων, στους οποίους έχουν πρόσβαση τα πρόσωπα στην εργασία στο πλαίσιο της εργασίας τους.

ΜΕΡΟΣ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

3.—(1) Οι παρόντες Κανονισμοί καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των προσώπων στην εργασία στις υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες.

Αντικείμενο
και
πεδίο
εφαρμογής.

(2) Με την επιφύλαξη περισσότερο περιοριστικών ή/και ειδικών διατάξεων που περιέχονται στους παρόντες Κανονισμούς, οι πρόνοιες του Νόμου ή οποιωνδήποτε Κανονισμών εκδίδονται δυνάμει αυτού, εφαρμόζονται πλήρως στον τομέα που αφορά η παράγραφος (1) του παρόντος Κανονισμού :

Νοείται ότι οι πρόνοιες αυτές εφαρμόζονται όταν αυτές ευνοούν περισσότερο την ασφάλεια και υγεία των προσώπων στην εργασία σε σύγκριση με τις διατάξεις των παρόντων Κανονισμών.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΑΥΤΟΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

4.—(1) Για τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της υγείας των προσώπων στην εργασία, ο εργοδότης ή, αντίστοιχα, όπου εφαρμόζεται, κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο που διεξάγει δραστηριότητες σε υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε—

Γενικές
υποχρεώσεις.

- (α) Οι χώροι εργασίας να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να εξοπλίζονται, να τίθενται σε χρήση, να λειτουργούν και να συντηρούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε τα πρόσωπα στην εργασία να μπορούν να εκτελούν τις εργασίες που τους ανατίθενται χωρίς κίνδυνο για την ασφάλεια ή/και την υγεία των ιδίων ή/και των άλλων προσώπων στην εργασία·
- (β) η λειτουργία των στελεχωμένων χώρων εργασίας να γίνεται υπό την επίβλεψη υπεύθυνου προσώπου·
- (γ) οι εργασίες που συνεπάγονται ιδιαίτερους κινδύνους να ανατίθενται μόνο σε εκπαιδευμένο προσωπικό και να εκτελούνται σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί·
- (δ) όλες οι οδηγίες ασφάλειας να είναι κατανοητές από όλα τα πρόσωπα στην εργασία τα οποία αφορούν·
- (ε) να υπάρχουν οι κατάλληλες εγκαταστάσεις για παροχή πρώτων βοηθειών· και
- (στ) οι απαιτούμενες ασκήσεις ασφάλειας να εκτελούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
Τρίτο (I):
5.4.2002.

(2) Ο εργοδότης ή, αντίστοιχα, όπου εφαρμόζεται, κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο, φροντίζει για τη σύνταξη και την ενημέρωση εγγράφου σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία, στο εξής καλούμενο "έγγραφο ασφάλειας και υγείας", το οποίο πρέπει να καλύπτει τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 του Νόμου και στους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002.

(3) Στο έγγραφο ασφάλειας και υγείας, μεταξύ άλλων, πρέπει—

- (α) Να καταγράφονται, επισημαίνονται και εκτιμούνται όλοι οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν τα πρόσωπα στην εργασία στο χώρο εργασίας·
- (β) να καθορίζονται τα μέτρα ασφάλειας και υγείας που πρέπει να ληφθούν και εάν χρειάζεται το υλικό/εξοπλισμός προστασίας που πρέπει να χρησιμοποιηθεί·
- (γ) να αποδεικνύεται ότι ο σχεδιασμός, η χρησιμοποίηση και η συντήρηση του χώρου εργασίας και των εξοπλισμών είναι ασφαλείς και εξασφαλίζουν την ασφάλεια και υγεία των εργοδοτούμενων ή/και άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες της υπαίθριας ή υπόγειας εξορυκτικής βιομηχανίας.

(4) Το έγγραφο ασφάλειας και υγείας πρέπει να συντάσσεται και να ευρίσκεται στην κατοχή του εργοδότη ή του αυτοεργοδοτούμενου προσώπου πριν αρχίσει η εργασία και να αναθεωρείται όταν στο χώρο εργασίας επέρχονται αλλαγές, επεκτάσεις ή σημαντικές μετατροπές.

(5) Όταν εργοδοτούμενοι διάφορων εργοδοτών ή αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα ευρίσκονται στον ίδιο χώρο εργασίας, κάθε εργοδότης είναι υπεύθυνος ή κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο είναι υπεύθυνο για όλα τα θέματα που υπάγονται στον έλεγχό του και οφείλει να συνεργάζεται με τους άλλους εργοδότες ή τα άλλα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία και, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων του, να συντονίζει τις δραστηριότητές του για την προστασία των προσώπων στην εργασία και την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων.

(6)(α) Την ευθύνη του συντονισμού αναλαμβάνει ο εργοδότης ο οποίος έχει υπό τον έλεγχό του το χώρο εργασίας, όπου διεξάγονται δραστηριότητες από υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες, ο οποίος συντονίζει τη θέση σε εφαρμογή όλων των μέτρων ασφάλειας και υγείας των προσώπων στην εργασία και διευκρινίζει, στο έγγραφο ασφάλειας και υγείας, το σκοπό, τα μέτρα και τις λεπτομέρειες εφαρμογής του συντονισμού αυτού.

(β) Ο συντονισμός αυτός δε θίγει την ευθύνη των μεμονωμένων εργοδοτών ή των αυτοεργοδοτούμενων προσώπων που προβλέπονται από το Νόμο ή τους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002.

(7) Ο εργοδότης υποβάλλει, ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, αμέσως έκθεση στον Επιθεωρητή για κάθε σοβαρό ή/και θανατηφόρο εργατικό ατύχημα, καθώς και για κάθε κατάσταση σοβαρού κινδύνου. Στην έκθεση αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα αίτια, η περιγραφή του ατυχήματος και τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποφυγή παρόμοιων συμβάντων. Εν ανάγκη, ο εργοδότης ενημερώνει το έγγραφο ασφάλειας και υγείας αναφέροντας τα ληφθέντα μέτρα προς αποφυγή επαναλήψεων εργατικών ατυχημάτων ή καταστάσεων σοβαρού κινδύνου.

5. Κάθε εργοδότης ή, ανάλογα με την περίπτωση, κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και προφυλάξεις ανάλογα με το είδος του υποστατικού, της επιχείρησης ή της εγκατάστασης προκειμένου—

Προστασία από πυρκαγιά, έκρηξη και επιβλαβή ατμόσφαιρα.

- (α) Να αποφεύγεται, να ανιχνεύεται και να καταπολεμάται η εκδήλωση και εξάπλωση πυρκαγιών και εκρήξεων·
- (β) να εμποδίζεται η δημιουργία εκρηκτικής ατμόσφαιρας ή/και ατμόσφαιρας επιβλαβούς για την υγεία των προσώπων στην εργασία ή/και άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες των προσώπων στην εργασία.

6. Κάθε εργοδότης ή, ανάλογα με την περίπτωση, κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο, μεριμνά για την ύπαρξη και τη συντήρηση κατάλληλων μέσων εκκένωσης και διάσωσης, έτσι ώστε, σε περίπτωση κινδύνου, τα πρόσωπα στην εργασία να μπορούν να εκκενώσουν τους χώρους εργασίας κατά τρόπο άνετο, ταχύ και απολύτως ασφαλή.

Μέσα εκκένωσης και διάσωσης.

7. Κάθε εργοδότης ή, ανάλογα με την περίπτωση, κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να προμηθεύσει και να θέσει σε λειτουργία τα κατάλληλα συστήματα συναγερομού και άλλα απαραίτητα μέσα επικοινωνίας που επιτρέπουν, όταν χρειαστεί, την άμεση έναρξη των επιχειρήσεων αμέσου βοήθειας, εκκένωσης και διάσωσης.

Συστήματα επικοινωνίας, προειδοποίησης και συναγερομού.

8.—(1) Με την επιφύλαξη του Κανονισμού 10 των περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2002 τα πρόσωπα στην εργασία ή/και οι εκπρόσωποι των εργοδοτούμενων πρέπει να ενημερώνονται από τον εργοδότη ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο για όλα τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας και, ειδικότερα, για τα μέτρα σχετικά με την εφαρμογή των Κανονισμών 4 έως 7.

Ενημέρωση των εργοδοτούμενων.

(2) Οι πληροφορίες πρέπει να είναι κατανοητές από τα πρόσωπα στην εργασία τα οποία αφορούν.

9.—(1) Προς εξασφάλιση της κατάλληλης επίβλεψης της υγείας των εργοδοτούμενων σε συνάρτηση με τους κινδύνους όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία τους κατά την εργασία, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να εξασφαλίζει ότι οι εργοδοτούμενοι θα δικαιούνται ή υπόκεινται σε ιατρικό έλεγχο της υγείας τους—

Επίβλεψη της υγείας.

- (α) Αρχικά πριν αναλάβουν καθήκοντα σχετιζόμενα με τις δραστηριότητες των υπόγειων ή υπαίθριων εξορυκτικών βιομηχανιών·
- (β) κατά την αλλαγή θέσης εργασίας· και
- (γ) στη συνέχεια σε τακτά χρονικά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα δύο χρόνια.

(2) Η επίβλεψη της υγείας είναι δυνατό να αποτελεί μέρος ενός γενικού συστήματος υγείας.

10. Οι διαβουλεύσεις και η συμμετοχή των εργοδοτούμενων ή/και των εκπροσώπων τους γίνονται, σύμφωνα με τους περί Διαχείρισης θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002 αναφορικά με τους τομείς που καλύπτουν οι παρόντες Κανονισμοί. Για το σκοπό αυτό στα πλαίσια της διαβούλευσης και συμμετοχής των εργοδοτούμενων, οι εργοδότες ζητούν τη γνώμη των εργοδοτούμενων ή/και των εκπροσώπων τους και διευκολύνουν τη συμμετοχή τους, αναφορικά με τα θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή των παρόντων Κανονισμών.

Διαβουλεύσεις και συμμετοχή των εργοδοτούμενων.

Ελάχιστες
προδιαγραφές
ασφάλειας και
υγείας.

11.—(1) Κάθε εργοδότης ή, ανάλογα με την περίπτωση, κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο που διεξάγει δραστηριότητες υπαίθριων ή υπόγειων εξορυκτικών βιομηχανιών πρέπει να διασφαλίζει ότι οι χώροι εργασίας οι οποίοι χρησιμοποιούνται μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των παρόντων Κανονισμών πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας του

Παράρτημα.

Παραρτήματος.

(2) Όταν, μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των παρόντων Κανονισμών, στο χώρο εργασίας επέρχονται αλλαγές, επεκτάσεις ή/και μετατροπές, κάθε εργοδότης ή, αντίστοιχα, κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο, που διεξάγει δραστηριότητες σε υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι αλλαγές, επεκτάσεις ή/και μετατροπές αυτές να είναι σύμφωνες με τις αντίστοιχες ελάχιστες προδιαγραφές του Παραρτήματος.

Έναρξη της
ισχύος των
παρόντων
Κανονισμών.

12. Οι παρόντες Κανονισμοί τίθενται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου του 2003.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ
(Κανονισμός 11)**Προκαταρκτική παρατήρηση**

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν Παράρτημα εφαρμόζονται κάθε φορά που το απαιτούν τα χαρακτηριστικά του χώρου εργασίας ή της δραστηριότητας, οι περιστάσεις ή κάποιος ιδιαίτερος κίνδυνος.

ΤΜΗΜΑ Α**ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΚΟΙΝΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ Ή ΥΠΟΓΕΙΕΣ
ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ**

1. **Επίβλεψη και οργάνωση**
  - 1.1. **Οργάνωση των χώρων εργασίας**
  - 1.1.1. Οι χώροι εργασίας πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να παρέχουν επαρκή προστασία από τους κινδύνους. Πρέπει να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και οι επικίνδυνες ουσίες ή κατάλοιπα πρέπει να απομακρύνονται ή να ελέγχονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην δημιουργούν οποιοδήποτε κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια των προσώπων στην εργασία.
  - 1.1.2. Οι θέσεις εργασίας πρέπει να σχεδιάζονται και να κατασκευάζονται με εργονομικά κριτήρια, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να μπορούν τα πρόσωπα στην εργασία να παρακολουθούν τις εργασίες που εκτελούνται στη θέση εργασίας τους.
  - 1.1.3. Όταν στις θέσεις εργασίας υπάρχουν μεμονωμένα πρόσωπα στην εργασία, αυτά πρέπει να έχουν την κατάλληλη παρακολούθηση ή τη δυνατότητα να διατηρούν επαφή μέσω τηλεπικοινωνιακών μέσων.
  - 1.2. **Υπεύθυνος**
- Κάθε χώρος εργασίας στον οποίο υπάρχουν πρόσωπα στην εργασία πρέπει να βρίσκεται συνεχώς υπό την ευθύνη υπεύθυνου, ο οποίος έχει τα προσόντα και τις ικανότητες που απαιτούνται για τα καθήκοντα αυτά, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και πρακτική, και ο οποίος έχει ορισθεί από τον εργοδότη.

Ο εργοδότης ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο μπορεί να αναλαμβάνει ο ίδιος την ευθύνη για το χώρο εργασίας που αναφέρεται στην πρώτη παράγραφο, εφόσον έχει τα προσόντα και τις ικανότητες που απαιτούνται για τα καθήκοντα αυτά σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και πρακτική.

1.3. Εποπτεία

Για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των προσώπων στην εργασία στη διάρκεια όλων των εκτελούμενων εργασιών, πρέπει να ασκείται εποπτεία από πρόσωπα που έχουν τα προσόντα και τις ικανότητες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και πρακτική, τα οποία έχουν ορισθεί από τον εργοδότη ή εξ ονόματός του και ενεργούν, εν ονόματί του.

Όταν το έγγραφο ασφάλειας και υγείας το απαιτεί, ένας επιβλέπων οφείλει να μεταβαίνει στις κατεχόμενες θέσεις εργασίας τουλάχιστον άπαξ για κάθε βάρδια.

Ο εργοδότης ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο μπορεί να αναλαμβάνει ο ίδιος την εποπτεία που αναφέρεται στην πρώτη και δεύτερη παράγραφο, εφόσον έχει τα προσόντα και τις ικανότητες που απαιτούνται για το σκοπό αυτό σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και πρακτική.

1.4. Εργοδοτούμενοι με τις απαιτούμενες ικανότητες

Σε κάθε χώρο εργασίας στον οποίο υπάρχουν πρόσωπα στην εργασία, πρέπει να υπάρχει επαρκής αριθμός εργοδοτούμενων που διαθέτουν τις αναγκαίες ικανότητες, πείρα και κατάρτιση για να εκτελούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται.

1.5. Πληροφόρηση, καθοδήγηση και κατάρτιση.

Στα πρόσωπα στην εργασία πρέπει να παρέχεται η αναγκαία πληροφόρηση, κατάρτιση και μετεκπαίδευση, προκειμένου να εξασφαλίζεται η υγεία και η ασφάλεια τους.

Ο εργοδότης πρέπει να φροντίζει ώστε οι εργοδοτούμενοι του να λαμβάνουν κατανοητές οδηγίες, ώστε να μην τίθενται σε κίνδυνο η ασφάλεια

και υγεία ούτε η δική τους ούτε των άλλων προσώπων στην εργασία.

1.6. Γραπτές οδηγίες

Για κάθε χώρο εργασίας, πρέπει να υπάρχουν γραπτές οδηγίες με τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται για την ασφάλεια και την υγεία των προσώπων στην εργασία και την ασφαλή χρήση του εξοπλισμού.

Στις οδηγίες αυτές, πρέπει επίσης να περιλαμβάνονται πληροφορίες για τη χρήση του εξοπλισμού παροχής άμεσης βοήθειας και τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στο χώρο εργασίας ή κοντά σ' αυτόν.

1.7. Ασφαλείς μέθοδοι εργασίας

Για κάθε χώρο εργασίας ή για κάθε δραστηριότητα πρέπει να εφαρμόζονται ασφαλείς μέθοδοι εργασίας.

1.8. Άδεια εργασίας

Όταν το έγγραφο ασφάλειας και υγείας το επιβάλλει, πρέπει να θεσπίζεται σύστημα άδειας εργασίας για την εκτέλεση επικίνδυνων εργασιών ή ακίνδυνων συνήθως εργασιών οι οποίες μπορούν, σε συνδυασμό με άλλες ενέργειες, να προκαλέσουν σοβαρούς κινδύνους.

Η άδεια εργασίας πρέπει να εκδίδεται από υπεύθυνο πριν από την έναρξη των εργασιών και πρέπει να καθορίζει τους όρους που πρέπει να πληρούνται και τις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται πριν, κατά και μετά τις εργασίες.

1.9. Τακτικός έλεγχος των μέτρων για την ασφάλεια και την υγεία

Κάθε εργοδότης ή, ανάλογα με την περίπτωση, κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο πρέπει να εξετάζει τακτικά τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφάλεια και την υγεία των εργοδοτούμενων ή/και άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες του ή με τον τρόπο που διευθύνει την επιχείρησή του, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας και

της υγείας, προκειμένου να εξασφαλίζει την τήρηση των απαιτήσεων των παρόντων Κανονισμών.

2. Μηχανολογικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός και εγκαταστάσεις

2.1. Γενικά

Ο μηχανολογικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός πρέπει να επιλέγεται, να εγκαθίσταται, να τίθεται σε λειτουργία, να λειτουργεί και να συντηρείται έτσι ώστε να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ασφάλεια και η υγεία των προσώπων στην εργασία, λαμβάνοντας υπόψη τις άλλες διατάξεις των παρόντων Κανονισμών καθώς και τις διατάξεις των περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) Κανονισμών του 2001, καθώς και των Κανονισμών που αφορούν τη διάθεση στην αγορά μηχανημάτων.

Εάν ο μηχανολογικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός βρίσκεται μέσα σε ζώνη στην οποία υπάρχει ή ενδέχεται να υπάρξει κίνδυνος πυρκαγιάς ή έκρηξης από ανάφλεξη αερίου, ατμών ή πηκτικού υγρού, ο μηχανολογικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός πρέπει να είναι κατάλληλος για χρήση στην ζώνη αυτή.

Όπου χρειάζεται, στον εξοπλισμό πρέπει να προσαρμόζονται κατάλληλες προστατευτικές διατάξεις και συστήματα ασφάλειας σε περίπτωση βλάβης.

2.2. Ειδικές διατάξεις

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις πρέπει να έχουν επαρκή αντοχή, να μην παρουσιάζουν εμφανή κατασκευαστικά ελαττώματα και να είναι κατάλληλος/κατάλληλες για τη χρήση για την οποία προορίζονται.

Ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις πρέπει να επαρκούν σε μέγεθος και ισχύ για τη χρήση για την οποία προορίζονται.

Ο μηχανολογικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός πρέπει να εγκαθίσταται και να προστατεύεται έτσι ώστε να αποτρέπονται οι κίνδυνοι.

3. Συντήρηση

3.1. Γενική συντήρηση

Καταρτίζεται κατάλληλο πρόγραμμα που προβλέπει τη συστηματική επιθεώρηση, τη συντήρηση και, όπου χρειάζεται, τη δοκιμή του μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων.

Η συντήρηση, η επιθεώρηση και η δοκιμή οποιουδήποτε τμήματος της εγκατάστασης ή του εξοπλισμού πρέπει να εκτελείται από αρμόδιο και εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

Πρέπει να συντάσσονται και να αρχειοθετούνται δεόντως δελτία επιθεωρήσεων και δοκιμών.

3.2. Συντήρηση εξοπλισμού ασφάλειας

Ο εξοπλισμός αυτός πρέπει να συντηρείται ώστε να είναι πάντοτε έτοιμος προς χρήση και σε καλή κατάσταση.

Κατά τις εργασίες συντήρησης, πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι εκτελούμενες εργασίες.

4. Προστασία από κινδύνους έκρηξης, από επιβλαβή αέρια και από τους κινδύνους πυρκαγιάς

4.1. Γενικά

4.1.1. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την ανίχνευση της παρουσίας και τη μέτρηση της συγκέντρωσης επιβλαβών ή/και δυνητικά εκρηκτικών ουσιών στην ατμόσφαιρα.

Εφόσον το έγγραφο ασφάλειας και υγείας το απαιτεί, πρέπει να προβλέπονται συσκευές παρακολούθησης για την αυτόματη και συνεχή καταγραφή των συγκεντρώσεων αερίων σε καθορισμένες θέσεις, αυτόματα συστήματα συναγερμού, συστήματα για την αυτόματη διακοπή του ρεύματος στις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις και συστήματα αυτόματης διακοπής της λειτουργίας των κινητήρων εσωτερικής καύσης.

Εφόσον προβλέπονται αυτόματα μέτρα, οι μετρούμενες τιμές πρέπει να καταγράφονται και να φυλάσσονται όπως προβλέπεται στο έγγραφο

ασφάλειας και υγείας.

- 4.1.2. Στις ζώνες που παρουσιάζουν ειδικούς κινδύνους πυρκαγιάς ή έκρηξης απαγορεύεται το κάπνισμα.

Επίσης απαγορεύεται εκεί η χρήση γυμνής φλόγας, καθώς και η εκτέλεση εργασιών που θα μπορούσαν να παρουσιάσουν κίνδυνο ανάφλεξης, εκτός εάν λαμβάνονται κατάλληλες προφυλάξεις ώστε να προλαμβάνεται η εκδήλωση πυρκαγιάς ή έκρηξης.

- 4.2. Προστασία από τους κινδύνους έκρηξης

- 4.2.1. Πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την καταπολέμηση της δημιουργίας και της συσσώρευσης εκρηκτικών αερίων.

- 4.2.2. Εντός ζωνών όπου υπάρχει κίνδυνος έκρηξης, πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να αποτρέπεται η ανάφλεξη της εκρηκτικής ατμόσφαιρας.

- 4.2.3. Πρέπει να καταρτίζεται σχέδιο πρόληψης των εκρήξεων, όπου θα καθορίζονται ο απαιτούμενος εξοπλισμός και τα απαιτούμενα μέτρα.

- 4.3. Προστασία από επιβλαβή αέρια

- 4.3.1. Σε περίπτωση συσσώρευσης ή κινδύνου συσσώρευσης επιβλαβών ουσιών στην ατμόσφαιρα, πρέπει να λαμβάνονται τα δέοντα μέτρα:

- α) Για να εξασφαλίζεται η καταστολή στην πηγή ή
- β) για να τις εκθλίβει στην πηγή ή να τις εξαλείφει ή
- γ) για να διαλύει τις συσσωρεύσεις αυτών των ουσιών, έτσι ώστε να μην διατρέχουν κίνδυνο τα πρόσωπα στην εργασία.

Το σύστημα παγίδευσης και απομάκρυνσης των επιβλαβών ουσιών πρέπει να μπορεί να διασκορπίζει αυτές τις επιβλαβείς ουσίες, ώστε να μη διατρέχουν κίνδυνο τα πρόσωπα στην εργασία.

- 4.3.2. Με την επιφύλαξη των περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρήση στην Εργασία Εξοπλισμών Ατομικής Προστασίας) Κανονισμών του 2001, και στις ζώνες όπου τα πρόσωπα στην εργασία ενδέχεται να διατρέχουν κίνδυνο να εκτεθούν σε αέρια επικίνδυνα για την

υγεία τους, πρέπει να υπάρχουν σε επαρκή αριθμό αναπνευστικές συσκευές και κατάλληλος εξοπλισμός ανάνηψης.

Στις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνεται μέριμνα ώστε να υπάρχει συνεχώς στον χώρο εργασίας επαρκής αριθμός εργοδοτούμενων που γνωρίζουν τη χρήση του εξοπλισμού αυτού.

Ο εξοπλισμός αυτός πρέπει να φυλάσσεται και να συντηρείται κατάλληλα.

4.3.3. Στην περίπτωση που υπάρχουν ή ενδέχεται να υπάρξουν στην ατμόσφαιρα τοξικά αέρια, πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο στον Αρχιεπιθεωρητή ή στον Επιθεωρητή σχέδιο προστασίας το οποίο να προσδιορίζει τον υπάρχοντα εξοπλισμό και τα ληφθέντα προληπτικά μέτρα.

4.4. Προστασία από τους κινδύνους πυρκαγιάς

4.4.1. Όπου σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, εξοπλίζονται, τίθενται σε λειτουργία, λειτουργούν κανονικά ή συντηρούνται χώροι εργασίας, πρέπει να λαμβάνονται επαρκή μέτρα προκειμένου να αποτρέπονται η έναρξη και η εξάπλωση πυρκαγιάς από τις πηγές που προσδιορίζονται στο έγγραφο ασφάλεια και υγείας.

Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε η εκδήλωση πυρκαγιάς να αντιμετωπίζεται γρήγορα και αποτελεσματικά.

4.4.2. Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με κατάλληλο πυροσβεστικό εξοπλισμό και, εάν είναι αναγκαίο, με ανιχνευτές πυρκαγιάς και συστήματα συναγερμού.

4.4.3. Ο μη αυτόματος πυροσβεστικός εξοπλισμός πρέπει να είναι εύκολα προσπελάσιμος, απλός στη χρήση του, και όπου απαιτείται να προστατεύεται από τις φθορές.

4.4.4. Μέσα στο χώρο εργασίας πρέπει να υπάρχει σχέδιο πυροπροστασίας το οποίο να εξηγεί λεπτομερώς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με τους Κανονισμούς 4,5,6 και 7 των παρόντων Κανονισμών για την πρόληψη, την ανίχνευση και την αντιμετώπιση της έναρξης και της εξάπλωσης πυρκαγιών.

- 4.4.5. Ο πυροσβεστικός εξοπλισμός πρέπει να σημαίνεται σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμού του 2000.

Η σήμανση πρέπει να τίθεται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.

5. Εκρηκτικές ύλες και πυροδοτικοί μηχανισμοί

- 5.1. Η διατήρηση, η μεταφορά και η χρησιμοποίηση εκρηκτικών υλών και πυροδοτικών μηχανισμών πρέπει να εκτελούνται από δεόντως εξουσιοδοτημένα αρμόδια πρόσωπα.

Οι ενέργειες αυτές πρέπει να οργανώνονται και να εκτελούνται με τρόπο τέτοιο, ώστε να προλαμβάνεται κάθε κίνδυνος για τους εργοδοτούμενους ή οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα.

- 5.2. Σε χώρους εργασίας όπου χρησιμοποιούνται, αποθηκεύονται ή παράγονται ή αναδίδονται εύφλεκτες ή οξειδωτικές ουσίες ή παράγεται ή αναδίδεται σκόνη με τέτοια χαρακτηριστικά και σε τέτοια συγκέντρωση που πιθανόν να προκαλεί έκρηξη ή ανάφλεξη, όλο το κτίριο, τα σκαλιά, οι σκάλες, τα περάσματα, τα δάπεδα και οι διάδρομοι πρέπει να είναι πυράντοχης κατασκευής.

- 5.3. Όλα τα αποθέματα εύφλεκτων, πολύ εύφλεκτων ή εύφλεκτων ουσιών πρέπει να φυλάσσονται είτε μέσα σε πυράντοχες αποθήκες είτε σε ασφαλή μέρη εκτός οποιουδήποτε κτιρίου, υποστατικού ή εγκατάστασης στο οποίο υπάρχουν πρόσωπα.

6. Διάδρομοι κυκλοφορίας

- 6.1. Η πρόσβαση στους χώρους εργασίας πρέπει να μπορεί να γίνεται ακίνδυνα, και η εκκένωσή τους να μπορεί να γίνεται με ταχύτητα και πλήρη ασφάλεια, σε περίπτωση ανάγκης.
- 6.2. Οι διάδρομοι κυκλοφορίας, στους οποίους περιλαμβάνονται και τα κλιμακοστάσια, οι μόνιμες σκάλες και οι αποβάθρες και εξέδρες φόρτωσης ή εκφόρτωσης, πρέπει να υπολογίζονται, να σχεδιάζονται, να τοποθετούνται, να κατασκευάζονται

και να διατηρούνται έτσι ώστε οι πεζοί, τα μηχανήματα ή τα οχήματα να μπορούν να τις χρησιμοποιούν εύκολα, με πλήρη ασφάλεια και σύμφωνα με τον προορισμό τους, χωρίς να διατρέχουν κίνδυνο τα πρόσωπα στην εργασία που απασχολούνται κοντά σε αυτούς τους διαδρόμους κυκλοφορίας.

- 6.3. Ο υπολογισμός των διαστάσεων των διαδρόμων κυκλοφορίας προσώπων ή/και εμπορευμάτων πρέπει να γίνεται με βάση τον αναμενόμενο αριθμό χρηστών και το είδος του υποστατικού, της εγκατάστασης ή της επιχείρησης.

Εάν χρησιμοποιούνται μεταφορικά μέσα σε αυτούς τους διαδρόμους κυκλοφορίας, πρέπει να προβλέπεται ικανή απόσταση ασφάλειας για τους πεζούς.

- 6.4. Οι διάδρομοι κυκλοφορίας που προορίζονται για οχήματα πρέπει να βρίσκονται σε ικανή απόσταση από θύρες, πύλες, διαβάσεις πεζών, διαδρόμους και κλιμακοστάσια.

- 6.5. Για την εξασφάλιση της προστασίας των προσώπων στην εργασία, πρέπει να τοποθετείται, σε εμφανές σημείο, το σχεδιάγραμμα των διαδρόμων κυκλοφορίας και πρόσβασης.

- 6.6. Εάν στους χώρους εργασίας εισέρχονται οχήματα ή μηχανήματα, πρέπει να καθορίζονται οι αναγκαίοι κανόνες κυκλοφορίας.

7. Εξωτερικοί χώροι εργασίας

- 7.1. Οι θέσεις εργασίας, οι διάδρομοι κυκλοφορίας και άλλες θέσεις ή εγκαταστάσεις στο ύπαιθρο, που χρησιμοποιούνται ή καταλαμβάνονται από πρόσωπα στην εργασία κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους, πρέπει να σχεδιάζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η κυκλοφορία πεζών και οχημάτων να μπορεί να γίνεται κατά ασφαλή τρόπο.

- 7.2. Οι χώροι εργασίας που βρίσκονται στο ύπαιθρο πρέπει να φωτίζονται ικανοποιητικά με τεχνητό φωτισμό, εφόσον το φως της ημέρας δεν αρκεί.

- 7.3. Εάν τα πρόσωπα στην εργασία απασχολούνται σε εξωτερικές θέσεις εργασίας, οι θέσεις αυτές πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διευθετούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε τα πρόσωπα στην εργασία :

- α) Να προστατεύονται από τις ατμοσφαιρικές επιρροές, και, εάν χρειάζεται, από την πτώση αντικειμένων
- β) να μην είναι εκτεθειμένα σε επιβλαβή επίπεδα θορύβου, ούτε σε επιβλαβή εξωτερική επίδραση (π.χ. αέρια, ατμούς, σκόνη)
- γ) να μπορούν να απομακρυνθούν γρήγορα από τη θέση εργασίας τους σε περίπτωση κινδύνου ή να μπορούν να λάβουν γρήγορα βοήθεια
- δ) να μην κινδυνεύουν να γλιστρήσουν ή να πέσουν.

8. Επικίνδυνες ζώνες

- 8.1. Οι επικίνδυνες ζώνες πρέπει να σημαίνονται ευκρινώς.
- 8.2. Εάν οι χώροι εργασίας περιλαμβάνουν επικίνδυνες ζώνες λόγω της φύσεως της εργασίας που ενέχει κινδύνους, μεταξύ άλλων κίνδυνο πτώσης των προσώπων στην εργασία ή κίνδυνο από την πτώση αντικειμένων, οι χώροι αυτοί πρέπει να είναι εφοδιασμένοι, στο μέτρο του δυνατού, με σύστημα που να εμποδίζει την είσοδο, στις ζώνες αυτές, προσώπων στην εργασία που δεν έχουν τη σχετική άδεια.
- 8.3. Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των προσώπων στην εργασία που έχουν τη σχετική άδεια εισόδου ή εξουσιοδότηση στις επικίνδυνες ζώνες.
- 8.4. Οι ζώνες κινδύνου πρέπει να σημαίνονται ευκρινώς σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2000.
- 8.5. Θέσεις εργασίας, διάδρομοι, εξέδρες, πλατύσκαλα, πεζογέφυρες, κεκλιμένα επίπεδα και κάθε άλλο δάπεδο όπου έχουν πρόσβαση πρόσωπα στην εργασία που βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο των δύο (2) μέτρων (m) πρέπει να έχουν σε κάθε ελεύθερη πλευρά προστατευτικό έναντι πτώσης προπέτασμα.

Το προστατευτικό προπέτασμα πρέπει να έχει ύψος τουλάχιστον 1.10 μέτρο (m) από το δάπεδο, να είναι

συμπαγές στηθαίο ή κιγκλίδωμα με χειρολισθήρα (κουπαστή), και να έχει θωράκιο ύψους τουλάχιστον 0.20 μέτρου (m) και ράβδο μεσοδιαστήματος ή αντ' αυτής πλέγμα ή άλλη κατάλληλη κατασκευή που να μην επιτρέπει την διαμέσου χειρολισθήρα και θωρακίου πτώση του προσώπου στην εργασία. Το διάστημα μεταξύ θωρακίου και ράβδου μεσοδιαστήματος και χειρολισθήρα δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 0.45 μέτρα (m).

- 8.6. Προστατευτικό προπέτασμα με τις απαιτήσεις που περιγράφονται στην πιο πάνω παράγραφο απαιτείται επίσης και στις παρακάτω περιπτώσεις :

(α) Σε ανοίγματα δαπέδων και οριζοντίων γενικά επιφανειών (τάφροι, καταπακτές, κανάλια κλπ.) όταν δεν διαθέτουν κάλυμμα ή άλλο σύστημα που να αποκλείει την πτώση προσώπων στην εργασία μέσα σ' αυτά

(β) σε δοχεία ή δεξαμενές με θερμά, καυστικά, διαβρωτικά ή δηλητηριώδη υγρά, καθώς και σε δοχεία, κάδους ή δεξαμενές με μηχανισμό ανάμιξης ή ανάδευσης όταν τα χείλη τους βρίσκονται στο δάπεδο ή σε ύψος μικρότερο από 1.00 μέτρο (m) από το δάπεδο και δεν διαθέτουν κάλυμμα ή άλλο σύστημα που να αποκλείει την πτώση προσώπων στην εργασία σ' αυτά

(γ) σε ανοίγματα τοίχων και κατακόρυφων γενικά επιφανειών

(δ) σε διαβάσεις πάνω από επικίνδυνες ζώνες (μεταφορικές ταινίες, κινούμενα μέρη μηχανημάτων, δεξαμενές κλπ.).

- 8.7. Στις περιπτώσεις που ενδέχεται να σημειωθεί πτώση αντικειμένων (π.χ. από υπερκείμενες θέσεις εργασίας, στοιβαγμένα υλικά κλπ.) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα προστατευτικά μέτρα για την αποτροπή του κινδύνου τραυματισμού των προσώπων στην εργασία.

9. Οδοί και έξοδοι κινδύνου

- 9.1. Σε περίπτωση κινδύνου τα πρόσωπα στην εργασία πρέπει να μπορούν να εκκενώσουν όλες τις θέσεις εργασίας γρήγορα και όσο το δυνατό πιο ασφαλισμένα.

- 9.2. Οι οδοί και οι εξόδοι κινδύνου πρέπει να παραμένουν ελεύθερες και να οδηγούν από το συντομότερο δρόμο στο ύπαιθρο ή σε ασφαλή χώρο, σε ασφαλές σημείο συγκέντρωσης ή ασφαλή σταθμό εκκένωσης.
- 9.3. Ο αριθμός, η κατανομή και οι διαστάσεις των οδών και εξόδων κινδύνου εξαρτώνται από τη χρήση, τον εξοπλισμό και τις διαστάσεις των χώρων εργασίας, καθώς και από τον μέγιστο αριθμό ατόμων που μπορεί να είναι παρόντα σε αυτούς.
- 9.4. Οι θύρες κινδύνου πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω. Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να κλείνουν με τρόπο που να μην μπορεί να τις ανοίξει εύκολα και αμέσως κάθε πρόσωπο που θα χρειαστεί τυχόν να τις χρησιμοποιήσει σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- 9.5. Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να κλειδώνονται. Οι οδοί και οι εξόδοι κινδύνου καθώς και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα, ούτως ώστε να είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν απρόσκοπτα ανά πάσα στιγμή.
- 9.6. Οι οδοί και οι εξόδοι κινδύνου που απαιτούν φωτισμό, πρέπει να είναι εφοδιασμένες με σύστημα φωτισμού ασφαλείας με επαρκή ένταση, για την περίπτωση βλάβης του φωτισμού. Η ένταση του φωτισμού ασφαλείας πρέπει να είναι τουλάχιστον 1/100 της έντασης του τεχνητού φωτισμού και οπωσδήποτε όχι μικρότερη από 1 LUX.
- 9.7. Οι ειδικές οδοί και εξόδοι κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000.

10. Μέσα εκκένωσης και διάσωσης

- 10.1. Οι εργοδοτούμενοι πρέπει να εκπαιδεύονται στις κατάλληλες ενέργειες που πρέπει να γίνονται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.
- 10.2. Ο εξοπλισμός διάσωσης, έτοιμος προς χρήση, πρέπει να ευρίσκεται σε κατάλληλες θέσεις, εύκολα προσπελάσιμες, και να σημαίνεται σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Σήμανσης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000.

11. Ασκήσεις ασφάλειας

Σε όλους τους χώρους εργασίας που συνήθως είναι στελεχωμένοι, πρέπει να γίνονται τακτικά ασκήσεις ασφάλειας.

Σκοπός των ασκήσεων είναι, ιδίως, η εκπαίδευση και ο έλεγχος της ικανότητας των εργοδοτούμενων, στους οποίους έχουν ανατεθεί, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, συγκεκριμένα καθήκοντα που απαιτούν χρήση, χειρισμό ή λειτουργία των σωστικών εξοπλισμών.

Ενδεχομένως, οι εργοδοτούμενοι πρέπει επίσης να μπορούν να ασκούνται στη χρήση, το χειρισμό ή τη λειτουργία αυτού του εξοπλισμού.

12. Εξοπλισμός πρώτων βοηθειών

- 12.1. Παντού, όπου οι συνθήκες εργασίας το απαιτούν, πρέπει να προβλέπεται εξοπλισμός πρώτων βοηθειών, προσαρμοσμένος στην ασκούμενη δραστηριότητα.

Ο εξοπλισμός αυτός πρέπει να σημαίνεται κατάλληλα και να είναι ευπρόσιτος.

- 12.2. Όταν το μέγεθος του χώρου εργασίας, ο τύπος της δραστηριότητας που ασκείται εκεί και η συχνότητα των ατυχημάτων το απαιτούν, πρέπει να προβλέπονται ένας ή περισσότεροι χώροι πρώτων βοηθειών.

Μέσα στους χώρους αυτούς, πρέπει να είναι τοποθετημένες, σε εμφανή θέση, οδηγίες για την παροχή πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ατυχήματος.

- 12.3. Οι χώροι πρώτων βοηθειών πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με τις απαραίτητες εγκαταστάσεις και υλικό πρώτων βοηθειών. Τα φορεία και οι τραυματιοφορείς πρέπει να έχουν εύκολη πρόσβαση στους χώρους αυτούς.

Στους χώρους πρώτων βοηθειών πρέπει να τοποθετούνται σήματα σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000.

- 12.4. Υλικό πρώτων βοηθειών πρέπει επίσης να υπάρχει παντού όπου αυτό απαιτείται από τις συνθήκες εργασίας.

Το υλικό αυτό πρέπει να είναι ευπρόσιτο και κατάλληλα σημειωμένο.

- 12.5. Στη χρήση του υπάρχοντος εξοπλισμού πρώτων βοηθειών πρέπει να έχει εκπαιδευτεί ικανός αριθμός εργοδοτούμενων.

13. Φυσικός και τεχνητός φωτισμός

- 13.1. Οι χώροι εργασίας πρέπει να έχουν παντού επαρκή φωτισμό-ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και υγεία των προσώπων στην εργασία.

- 13.2. Οι χώροι εργασίας πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διαθέτουν επαρκή φυσικό φωτισμό και να είναι εφοδιασμένοι, λαμβανομένων υπόψη των κλιματολογικών συνθηκών, με εγκατάσταση που να επιτρέπει κατάλληλο τεχνητό φωτισμό ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία των προσώπων στην εργασία.

- 13.3. Οι εγκαταστάσεις φωτισμού των χώρων εργασίας και των διαδρόμων επικοινωνίας πρέπει να είναι τοποθετημένες κατά τρόπον ώστε ο προβλεπόμενος τύπος φωτισμού να μην ενέχει κίνδυνο ατυχήματος για τα πρόσωπα στην εργασία.

- 13.4. Οι χώροι εργασίας μέσα στους οποίους τα πρόσωπα στην εργασία εκτίθενται σε κινδύνους σε περίπτωση βλάβης του τεχνητού φωτισμού πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με εφεδρικό φωτισμό ασφαλείας ικανοποιητικής έντασης η οποία πρέπει να είναι τουλάχιστο 1/100 της έντασης του τεχνητού φωτισμού και οπωσδήποτε όχι μικρότερη του 1 Lux.

Όταν αυτό δεν είναι δυνατό, οι εργοδοτούμενοι πρέπει να διαθέτουν ατομικό εξοπλισμό φωτισμού.

- 13.5. Οι χώροι διαλείμματος και πρώτων βοηθειών πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διαθέτουν αρκετό φυσικό φωτισμό και να είναι εφοδιασμένοι, λαμβανομένων υπόψη των κλιματολογικών συνθηκών, με εγκατάσταση που να επιτρέπει επαρκή τεχνητό φωτισμό ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία των εργοδοτούμενων.

- 13.6. Οι εγκαταστάσεις φωτισμού πρέπει να έχουν σχεδιασθεί έτσι ώστε να φωτίζονται συνεχώς οι αίθουσες ελέγχου της επιχείρησης, οι έξοδοι κινδύνου, οι χώροι επιβίβασης και οι επικίνδυνες περιοχές.
- 13.7. Εφόσον οι χώροι αυτοί είναι κατειλημμένοι μόνο περιστασιακά, η υποχρέωση που προβλέπεται στην παράγραφο 13.6 περιορίζεται στον χρόνο κατά τον οποίο είναι παρόντα στους προαναφερθέντες χώρους πρόσωπα στην εργασία.
- 13.8. Κάθε χώρος εργασίας πρέπει να φωτίζεται με την ελάχιστη ένταση φωτισμού σε Lux όπως αυτή καθορίζεται στον Πίνακα 1. Η ένταση αυτή μετράται σε οριζόντιο επίπεδο, που ευρίσκεται ένα μέτρο (m) υπεράνω του εδάφους ή του δαπέδου, ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας και την απαιτούμενη διακριτικότητα.
- 13.9. Ειδικότερα ο τεχνητός φωτισμός πρέπει :
- (α) Να είναι ανάλογος με το είδος και τη φύση της εργασίας
  - (β) να ελαχιστοποιεί τη θάμβωση
  - (γ) να μη δημιουργεί υπερβολικές αντιθέσεις και εναλλαγές φωτεινότητας
  - (δ) να διαχέεται, κατευθύνεται και κατανέμεται σωστά.
- 13.10. Οι ανάγκες σε φωτισμό γενικό η τοπικό ή συνδυασμένο γενικό και τοπικό, καθώς και η ένταση του φωτισμού εξαρτώνται από το είδος και τη φύση της εργασίας και την οπτική προσπάθεια που απαιτεί.
- 14. Εξοπλισμός υγιεινής**
- 14.1. Αποδυτήρια και ερμάρια για τα ενδύματα
- 14.1.1. Πρέπει να τίθενται στη διάθεση των εργοδοτούμενων κατάλληλα αποδυτήρια εφόσον αυτοί πρέπει να φορούν ειδικά ρούχα εργασίας και εφόσον δεν είναι δυνατόν, για λόγους υγιεινής ή ευπρέπειας, να τους ζητείται να αλλάζουν σε άλλο χώρο.
- Τα αποδυτήρια πρέπει να έχουν εύκολη προσπέλαση, επαρκή χώρο και να είναι εφοδιασμένα με καθίσματα.

Πίνακας 1.

- 14.1.2. Τα αποδυτήρια πρέπει να είναι ικανοποιητικών διαστάσεων και να διαθέτουν εξοπλισμό (ατομικά ερμαράκια τα οποία πρέπει να έχουν χωρητικότητα τουλάχιστον ενός τετάρτου του κυβικού μέτρου) ο οποίος να επιτρέπει σε κάθε εργοδοτούμενο να κλειδώνει τα ενδύματά του κατά τη διάρκεια της εργασίας.

Εάν οι συνθήκες το απαιτούν (π.χ. επικίνδυνες ουσίες, υγρασία, ρύποι) πρέπει να υπάρχουν χωριστά ερμαρία για τον ιματισμό εργασίας και για την πολιτική περιβολή των εργοδοτούμενων.

Πρέπει να προβλέπεται εξοπλισμός με τον οποίο κάθε εργοδοτούμενος θα μπορεί να στεγνώνει τα ρούχα εργασίας του.

- 14.1.3. Πρέπει να υπάρχουν χωριστά αποδυτήρια για τους άνδρες και τις γυναίκες.
- 14.1.4. Όταν δεν χρειάζονται αποδυτήρια κατά την έννοια της παραγράφου 14.1.1, κάθε εργοδοτούμενος πρέπει να έχει χώρο εναπόθεσης των ενδυμάτων του.

14.2. Ντους και νιπτήρες

- 14.2.1. (α) Πρέπει να προβλέπονται ντους κατάλληλα και σε επαρκή αριθμό για τους εργοδοτούμενους, εάν αυτό απαιτείται από τη φύση της εργασίας ή για λόγους υγιεινής.
- (β) Κατ' ελάχιστον πρέπει να παρέχεται ένα ντους ανά 6 εργοδοτούμενους που διακόπτουν την εργασία τους ταυτόχρονα.
- (γ) Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για χωριστά ντους ανδρών και γυναικών.
- 14.2.2. (α) Οι διαστάσεις των ντους πρέπει να είναι επαρκείς (εμβαδό τουλάχιστον ενός τετραγωνικού μέτρου m²) ώστε να επιτρέπουν σε κάθε εργοδοτούμενο να πλένεται απρόσκοπτα κάτω από κατάλληλες συνθήκες υγιεινής.
- (β) Τα ντους πρέπει να είναι τοποθετημένα σε ιδιαίτερο θάλαμο και με την είσοδο του καλυπτόμενη με θύρα ή κατάλληλο παραπέτασμα.

(γ) Τα ντους πρέπει να έχουν ζεστό και κρύο νερό.

Πίνακας 2.

14.2.3. Πρέπει να παρέχονται σε επαρκή αριθμό, σύμφωνα με τον Πίνακα 2, κατάλληλοι νιπτήρες με ζεστό και κρύο τρεχούμενο νερό και με κατάλληλη αποχέτευση με υδροπαγίδα κοντά στις θέσεις εργασίας, στους χώρους ανάπαυσης και στα αποδυτήρια.

Πρέπει να παρέχονται χωριστοί νιπτήρες για άνδρες και γυναίκες.

14.2.4. Στην περίπτωση που η αίθουσα των ντους ή των νιπτήρων χωρίζεται από τα αποδυτήρια πρέπει να υπάρχει εύκολη επικοινωνία ανάμεσα στους δύο χώρους.

14.2.5. Ο χώρος των διευκολύνσεων καθαρισμού πρέπει να εξαερίζεται με 5 τουλάχιστον αλλαγές αέρα ανά ώρα, να φωτίζεται επαρκώς (τουλάχιστον 100 LUX), να συντηρείται κανονικά και να καθαρίζεται τουλάχιστον μια φορά την ημέρα.

14.2.6. Στο χώρο διευκολύνσεων καθαρισμού πρέπει να είναι άμεσα διαθέσιμα :

(α) Σαπούνι ή άλλο απορρυπαντικό υλικό καθαρισμού

(β) προσόψια και ατομικά χειρόμακτρα μιας χρήσης ή συσκευές στέγνωσης των χεριών με θερμό αέρα (μια ανά 4 ή λιγότερα πρόσωπα διακόπτοντα την εργασία ταυτόχρονα).

14.2.7. Στο χώρο διευκολύνσεων καθαρισμού πρέπει να υπάρχουν ειδικά δοχεία για την απόρριψη των μεταχειρισμένων χειρόμακτρων.

14.3. Αποχωρητήρια και νιπτήρες

Πίνακας 3

14.3.1. Κοντά στις θέσεις εργασίας, τους χώρους ανάπαυσης, τα αποδυτήρια και τα ντους ή τους νιπτήρες πρέπει να υπάρχει, σε χωριστή εγκατάσταση, επαρκής αριθμός αποχωρητηρίων, ουρητηρίων και νιπτήρων σύμφωνα με τον Πίνακα 3 προς χρήση των εργοδοτούμενων.

14.3.2. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για παροχή χωριστών αποχωρητηρίων για άνδρες και γυναίκες.

- 14.3.3. Όσον αφορά τις υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες, ο εξοπλισμός υγιεινής που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο μπορεί να βρίσκεται στην επιφάνεια.
- 14.3.4. Οι υγειονομικές διευκολύνσεις πρέπει να συντηρούνται κανονικά και να καθαρίζονται τουλάχιστον μια φορά την ημέρα.
- 14.3.4. (α) Κάθε ουρητήριο πρέπει να είναι εξοπλισμένο με σιφώνιο και υδροπαγίδα και μπορεί να είναι τύπου ατομικής λεκάνης με αποχέτευση και με πλάγια διαφράγματα ή κατακόρυφου εντοιχισμένου τύπου πολλαπλών στοιχείων με κοινή ή χωριστή αποχέτευση ή τύπου εντοιχισμένης πλάκας. Όταν η μεταξύ των διαφραγμάτων απόσταση θα είναι τουλάχιστον 0.6 μέτρα (m) θα ισοδυναμεί με ένα ουρητήριο.
- (β) Κάθε ουρητήριο που βρίσκεται εκτός του κτιρίου πρέπει να καθίσταται αθέατο με την τοποθέτηση κατάλληλου διαφράγματος.
- 14.3.5. (α) Κάθε λεκάνη αποχωρητηρίου πρέπει να εγκαθίσταται σε χωριστό θαλαμίσκο αποχωρητηρίου μέσα στο χώρο των υγειονομικών διευκολύνσεων.
- (β) Οι λεκάνες των αποχωρητηρίων πρέπει να είναι υψηλού τύπου (βαθρωτές) ή στις περιπτώσεις που ενδείκνυται μπορεί να είναι χαμηλού τύπου.
- (γ) Οι λεκάνες πρέπει να απομονώνονται με χρήση σιφωνίων, κατάλληλα αεριζόμενων για την αποφυγή σιφωνισμού αερίων.
- 14.3.6. Κάθε θαλαμίσκος αποχωρητηρίου πρέπει να είναι καλυμμένος και να έχει :
- (α) Τοιχώματα ή διαφράγματα ύψους τουλάχιστον 1.80 μέτρα (m) που μπορούν να αφήνουν κενό στο κάτω μέρος όχι όμως μεγαλύτερο από 0.20 μέτρα (m)
- (β) ιδιαίτερη θύρα ώστε ο χώρος του θαλαμίσκου να μην είναι ορατός απέξω. Από την εσωτερική πλευρά στη θύρα πρέπει να τοποθετείται διάταξη μανδάλωση (π.χ. σύρτης ή κλειδαριά)
- (γ) εμβαδόν δαπέδου τουλάχιστον 1.50 τετραγωνικά μέτρα (m²) με πλάτος όχι μικρότερο από 1.10 μέτρα (m)

(δ) επαρκή ποσότητα χαρτιού υγιείας.

14.3.7. Κάθε χώρος υγειονομικών διευκολύνσεων πρέπει να έχει :

(α) Δάπεδα και τοίχους από αδιαπτόιστα υλικά με επιφάνεια τέτοια ώστε να καθαρίζεται εύκολα

(β) αποχέτευση δαπέδου με υδροπαγίδα για διευκόλυνση καθαρισμού

(γ) θύρα εφοδιασμένη με σύστημα αυτόματης επαναφοράς (η οποία να κλείνει αυτόματα με ειδικό μηχανισμό)

(δ) παράθυρα που να ανοίγουν απευθείας προς το ύπαιθρο και επαρκή εξαερισμό τουλάχιστον πέντε εναλλαγών αέρα την ώρα. Σε περίπτωση που είναι πρακτικώς αδύνατο να υπάρχουν παράθυρα πρέπει να διασφαλίζεται ο ίδιος αριθμός εναλλαγών αέρα με τεχνητό εξαερισμό

(ε) φωτισμό έντασης τουλάχιστον 100 LUX.

14.3.8. (α) Όταν ο αριθμός των θαλαμίσκων αποχωρητηρίων γυναικών είναι μεγαλύτερος από τους τρεις (3) ένας τουλάχιστον από αυτούς πρέπει να έχει νιπτήρα με παροχή ζεστού και κρύου νερού.

(β) Τηρουμένων των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου μέσα στο χώρο των υγειονομικών διευκολύνσεων πρέπει να υπάρχουν διευκολύνσεις καθαρισμού (νιπτήρες) ο αριθμός των οποίων καθορίζεται στον Πίνακα 2 εκτός εάν οι διευκολύνσεις αυτές ευρίσκονται σε δωμάτιο άμεσα παρακείμενο του χώρου αυτού.

(γ) Κάθε θαλαμίσκος αποχωρητηρίου πρέπει να εφοδιάζεται με καλυπτόμενο δοχείο απορριμμάτων.

14.3.9. Απαγορεύεται η απευθείας επικοινωνία των χώρων των υγειονομικών διευκολύνσεων με οποιαδήποτε αίθουσα εργασίας. Η επικοινωνία αυτή πρέπει να γίνεται μόνο μέσω διαδρόμων, προθαλάμων ή αυλών.

15. Χώρος αποθέσεων στείρων υλικών και σωρών άλλων υλικών καθώς και χώροι απόθεσης

Οι χώροι απόθεσης στείρων υλικών, σωρών άλλων υλικών, σκωριών, αδρανών καταλοίπων και οι λοιποί χώροι απόθεσης καθώς και οι λεκάνες καθίζησης πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να διαμορφώνονται και να συντηρούνται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η σταθερότητα τους καθώς και η ασφάλεια και η υγεία των προσώπων στην εργασία.

16. Βοηθητικές εγκαταστάσεις επιφάνειας (ειδικές συμπληρωματικές διατάξεις)

16.1. Σταθερότητα και στερεότητα

Οι χώροι εργασίας πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να εγκαθίστανται, να λειτουργούν, να επιτηρούνται και να συντηρούνται έτσι ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν στις αναμενόμενες εξωτερικές καταπονήσεις.

Η δομή και η στερεότητα των χώρων εργασίας πρέπει να αντιστοιχούν στον τύπο της χρήσης τους.

16.2. Δάπεδα, τοίχοι, οροφές και στέγες των χώρων

16.2.1. Τα δάπεδα των χώρων πρέπει να μην παρουσιάζουν επικίνδυνες ανωμαλίες, τρύπες ή επικίνδυνα επίπεδα και πρέπει να είναι σταθερά, ανθεκτικά, στερεά, αντιολισθητικά και να έχουν τη δυνατότητα συντήρησης.

Οι χώροι εργασίας στους οποίους υπάρχουν θέσεις εργασίας, πρέπει να διαθέτουν επαρκή θερμομόνωση, ανάλογα με τον τύπο της επιχείρησης και τη σωματική δραστηριότητα των εργοδοτούμενων.

16.2.2. Οι επιφάνειες των δαπέδων, των τοίχων και των οροφών στους χώρους, πρέπει να μπορούν να υφίστανται εύκολα συνήθη ή εις βάθος καθαρισμό προκειμένου να επιτυγχάνονται κατάλληλες συνθήκες υγιεινής.

16.2.3. Τα διαφανή ή διαφώτιστα τοιχώματα και ιδιαίτερα τα εντελώς υαλωτά τοιχώματα, εφόσον βρίσκονται μέσα σε χώρους ή κοντά σε θέσεις εργασίας και διαδρόμους κυκλοφορίας, πρέπει να επισημαίνονται

ευκρινώς και να κατασκευάζονται από υλικά ασφάλειας ή να χωρίζονται από τις εν λόγω θέσεις εργασίας και τους διαδρόμους κυκλοφορίας ούτως ώστε τα πρόσωπα στην εργασία να μην έρχονται σε επαφή με τα τοιχώματα αυτά, ούτε να τραυματίζονται από τυχόν θραύσματά τους.

16.2.4. Η πρόσβαση σε στέγες κατασκευασμένες από υλικά ανεπαρκούς αντοχής καθώς και σε στέγες που δεν έχουν σχεδιασθεί και κατασκευαστεί για να είναι βατές (π.χ. κεκλιμένες στέγες κλπ.) μπορεί να επιτρέπεται μόνον όταν υφίστανται εγκαταστάσεις ή παρέχεται εξοπλισμός που επιτρέπει την ασφαλή εκτέλεση της εργασίας.

16.2.5. Ανάλογα με τους επί μέρους κινδύνους που παρουσιάζονται από την παραγωγική διαδικασία, τις εγκαταστάσεις και την χρήση τους και την αποθήκευση υλικών, τα δάπεδα των χώρων εργασίας πρέπει να πληρούν και τους παρακάτω όρους :

(α) Να διαθέτουν κατάλληλο σύστημα αποχέτευσης (π.χ. κλίση, φρεάτια, κανάλια κλπ.), εφόσον πρέπει να πλένονται με άφθονο νερό ή υπάρχουν νερά λόγω της παραγωγικής διαδικασίας

(β) να έχουν επαρκή αντοχή όπου υπάρχει κίνδυνος από καυστικές ή διαβρωτικές ουσίες

(γ) να είναι αδιαπτόιστα όπου το απαιτούν λόγοι υγιεινής

(δ) να είναι πυράντοχα όπου υπάρχει κίνδυνος λόγω δημιουργίας σπινθήρων ή χρήσης φλόγας

(ε) να είναι κατασκευασμένα από υλικά που δεν επιτρέπουν την δημιουργία σπινθήρων (αντιστατικά) στους χώρους αποθήκευσης εκρηκτικών υλών ή σε αυτούς που είναι δυνατόν να δημιουργηθεί εκρηκτική ατμόσφαιρα λόγω συγκέντρωσης σκόνης, ατμών, αερίων κλπ

(στ) να είναι ηλεκτρομονωτικά σε μεμονωμένες θέσεις με αυξημένο κίνδυνο ηλεκτροπληξίας.

16.2.6. Το μέγιστο επιτρεπόμενο φορτίο στα δάπεδα των χώρων εργασίας κάτω από τους οποίους υπάρχουν άλλοι χώροι και όπου πρέπει να τοποθετούνται

εμπορεύματα ή άλλα βάρη πρέπει να αναγράφεται ευκρινώς σε πινακίδες στις εισόδους και σε άλλα εμφανή και προσιτά σημεία των υπόψη χώρων.

- 16.2.7. Τα δάπεδα των σταθερών θέσεων εργασίας πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη το είδος της επιχείρησης και της σωματικής ενασχόλησης των εργοδοτούμενων στην εργασία, να έχουν επαρκή θερμομόνωση και να διατηρούνται κατά το δυνατόν στεγνά.
- 16.2.8. Τα καλύμματα των ανοιγμάτων των δαπέδων (κανάλια, φρεάτια, λάκκοι κλπ.) πρέπει να είναι επαρκούς αντοχής και να μην παρούσιάζουν κινδύνους ολισθήματος ή πρόσκρουσης.
- 16.2.9. Όταν τα καλύμματα ανοιγμάτων των δαπέδων αφαιρούνται προσωρινά για την εκτέλεση εργασιών συντήρησης ή επισκευής πρέπει τα πρόσωπα στην εργασία να προστατεύονται από τον κίνδυνο πτώσης.
- 16.2.10. Τα δάπεδα των χώρων εργασίας πρέπει να διατηρούνται καθαρά και ελεύθερα εμποδίων. Ζημιές, ανωμαλίες, παραμορφώσεις, ρυπάνσεις, ακάλυπτα ανοίγματα πρέπει να αποκαθίστανται χωρίς καθυστέρηση.
- 16.2.11. Κάθε εσωτερική ή εξωτερική σκάλα κτιρίου, υποστατικού ή εγκατάστασης πρέπει να διαθέτει ένα τουλάχιστον χειρολισθήρα ο οποίος πρέπει να συντηρείται κατάλληλα.
- 16.2.12. Οποιαδήποτε ανοικτή πλευρά σκάλας πρέπει να περιφράσσεται με την τοποθέτηση και συντήρηση στερεού και κατάλληλου κιγκλιδώματος επαρκούς ύψους ή με άλλα αποτελεσματικά μέτρα.
- 16.2.13. Η επιφάνεια των τοίχων και των διαχωριστικών στοιχείων των χώρων εργασίας πρέπει να μπορεί να συντηρείται με ευχέρεια και ασφάλεια.
- 16.2.14. Οι τοίχοι πρέπει να είναι λείοι και αδιαπότιστοι μέχρι ύψους τουλάχιστον 1.50 μέτρο από το δάπεδο, όπου το απαιτούν λόγοι υγιεινής (π.χ. αποχωρητήρια, ντους, λουτρό) ή όπου λόγω της χρήσης τους πρέπει να πλένονται.
- 16.2.15. Σε χώρους με άμεσο κίνδυνο φωτιάς λόγω δημιουργίας σπινθήρων ή χρήσης φλόγας οι τοίχοι και τα διαχωριστικά στοιχεία πρέπει να είναι πυράντοχα.

- 16.2.16. Οι οροφές των χώρων εργασίας πρέπει να μπορούν να συντηρούνται με ευχέρεια και ασφάλεια.
- 16.2.17. Οι στέγες και οι οροφές πρέπει να εξασφαλίζουν στεγανότητα και επαρκή αντοχή σε στατικά και δυναμικά φορτία (χιόνι, ανεμοπίεση, μηχανήματα, ανηρτημένα φορτία, κλπ.).
- 16.2.18. Η ανάρτηση φορτίων από στοιχεία της στέγης των ορόφων επιτρέπεται μόνο εφόσον τα στοιχεία αυτά είναι υπολογισμένα στα προβλεπόμενα φορτία. Σε περίπτωση ανάρτησης φορτίων από ξύλινα στοιχεία αυτά πρέπει να ελέγχονται συχνά ως προς την επάρκεια της αντοχής τους και να αντικαθίστανται αν τυχόν η αντοχή τους έχει μειωθεί, άλλως απαγορεύεται η ανάρτηση.
- 16.2.19. Υαλόφρακτα τμήματα σε οροφές ή σε στέγες πρέπει να φέρουν μέτρα για την προστασία των προσώπων στην εργασία κάτωθεν αυτών από τυχόν θραύση τους.
- 16.2.20. Εφόσον υφίστανται ιδιαίτερα προβλήματα από την ηλιακή θερμότητα ή το ψύχος που ευνοούνται από την κατασκευή και τα υλικά επικάλυψης της στέγης, οι στέγες πρέπει να θερμομονώνονται.
- 16.2.21. Τα υαλόφρακτα τμήματα των στεγών πρέπει να είναι έτσι κατασκευασμένα ώστε να προστατεύουν από την άμεση ηλιακή ακτινοβολία.
- 16.3. Διαστάσεις και όγκος αέρα των χώρων – Χώρος για την ελευθερία κινήσεων στη θέση εργασίας
- 16.3.1. Οι χώροι εργασίας πρέπει να έχουν επιφάνεια, ύψος και όγκο αέρα που να επιτρέπουν στους εργοδοτούμενους να εκτελούν την εργασία τους χωρίς κίνδυνο για την ασφάλεια, την υγεία ή την ευεξία τους.
- 16.3.2. Οι διαστάσεις της ελεύθερης μη κατειλημμένης από έπιπλα, μηχανήματα ή εξοπλισμό, επιφάνειας της θέσης εργασίας πρέπει να υπολογίζονται έτσι ώστε οι εργοδοτούμενοι να έχουν αρκετή ελευθερία κίνησης για τις δραστηριότητες τους και να μπορούν να εκτελούν την εργασία τους με πλήρη ασφάλεια.
- 16.3.3. Οι διαστάσεις των χώρων εργασίας πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εργασιών κανονικής λειτουργίας, ρύθμισης, λίπανσης,

συντήρησης, επισκευής, εγκατάστασης, συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων, καθώς και στις ανάγκες κυκλοφορίας προσώπων και μηχανικών μέσων διακίνησης των υλικών και συντήρησης και καθαρισμού των ιδίων χώρων.

- 16.3.4. Η ελάχιστη επιτρεπόμενη ελεύθερη επιφάνεια κίνησης στη θέση εργασίας πρέπει να είναι 1.50 τετραγωνικά μέτρα (m^2). Το πλάτος της ελεύθερης αυτής επιφάνειας δεν πρέπει σε κανένα σημείο να είναι μικρότερο των 0.70 μέτρου (m).
- 16.3.5. Αν οι προβλέψεις των προηγούμενων παραγράφων 16.3.2 και 16.3.4 δεν μπορούν να τηρηθούν για λόγους που αφορούν τη συγκεκριμένη θέση εργασίας, ο εργοδότης πρέπει να παρέχει κοντά στη θέση εργασίας μια άλλη επαρκή επιφάνεια κίνησης.
- 16.3.6. Στους χώρους εργασίας πρέπει για κάθε διαρκώς παρευρισκόμενο πρόσωπο στην εργασία να υπάρχει ελάχιστος χώρος ως εξής :
- (α) 12 κυβικά μέτρα (m^3) για ως επί το πλείστον καθιστική απασχόληση
- (β) 15 κυβικά μέτρα (m^3) για ως επί το πλείστον ελαφριά σωματική απασχόληση
- (γ) 18 κυβικά (m^3) μέτρα για ως επί το πλείστον βαριά σωματική απασχόληση.
- Ο παραπάνω όγκος προσαυξάνεται ανάλογα στις περιπτώσεις που παράλληλα με τους μόνιμα απασχολούμενους παραμένουν και άλλα πρόσωπα. Στην εκτίμηση του κυβισμού αυτού δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το διάστημα το ευρισκόμενο σε ύψος άνω των 4.00 μέτρων (m).
- 16.3.7. Το ελάχιστο ύψος οποιουδήποτε στεγασμένου χώρου είναι αυτό που καθορίζεται στον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο και σε οποιουδήποτε Κανονισμούς εκδίδονται δυνάμει αυτού.

Κεφ. 96.
14 του 1959
67 του 1963
6 του 1964
65 του 1964
12 του 1969
38 του 1969
13 του 1974
28 του 1974
24 του 1978
25 του 1979
80 του 1982

15 του 1983
9 του 1986
115 του 1986
199 του 1986
53 του 1987
87 του 1987
316 του 1987
108 του 1988
243 του 1988
122 του 1990
97(Ι) του 1992
45(Ι) του 1994
14(Ι) του 1996
52(Ι) του 1996
37(Ι) του 1997
72(Ι) του 1997
71(Ι) του 1998
35(Ι) του 1999
61(Ι) του 1999
81(Ι) του 1999
57(Ι) του 2000
66(Ι) του 2000
73(Ι) του 2000
126(Ι) του 2000
157(Ι) του 2000.
26(Ι) του 2002
33(Ι) του 2002.

16.4. Παράθυρα και φεγγίτες

16.4.1. Τα παράθυρα, οι φεγγίτες και τα συστήματα αερισμού που φέρουν μηχανισμούς ανοίγματος, ρύθμισης και στερέωσης, πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπον ώστε η λειτουργία τους να είναι απολύτως ασφαλής.

Τα παράθυρα, οι φεγγίτες και τα συστήματα αερισμού πρέπει να είναι τοποθετημένα σε κατάλληλα σημεία, ώστε όταν είναι ανοιχτά, να μην αποτελούν κίνδυνο για τα πρόσωπα στην εργασία, να μην παρεμποδίζουν την ελευθερία διακίνησης τους και να μην περιορίζουν το ελάχιστον πλάτος των διαδρόμων κυκλοφορίας.

16.4.2. Τα παράθυρα και οι φεγγίτες πρέπει να μπορούν να καθαρίζονται χωρίς κίνδυνο.

16.4.3. Τα παράθυρα που δεν ανοίγουν επιτρέπονται μόνο εφόσον εξασφαλίζεται αλλιώς επαρκής αερισμός.

16.4.4. Κάθε χώρος εργασίας στον οποίο ο αερισμός γίνεται μόνο με φυσικά μέσα πρέπει να έχει θύρες ή παράθυρα που να ανοίγουν κατ' ευθείαν στο ύπαιθρο. Οι θύρες και τα παράθυρα πρέπει να

έχουν εμβαδόν όχι μικρότερο από το ένα δέκατο (1/10) του εμβαδού του χώρου εργασίας και να είναι έτσι κατασκευασμένα που να ανοίγουν τουλάχιστον κατά το μισό εμβαδόν τους.

- 16.5. Θύρες και πύλες
- 16.5.1. Η θέση, ο αριθμός, τα υλικά κατασκευής και οι διαστάσεις των θυρών και των πυλών καθορίζονται με βάση τη φύση και τη χρήση των εσωτερικών ή εξωτερικών χώρων.
- 16.5.2. Στις διαφανείς θύρες πρέπει να τοποθετείται επισήμανση, σε ύψος οφθαλμών.
- 16.5.3. Οι θύρες και πύλες που ανοίγουν και προς τις δύο κατευθύνσεις πρέπει να είναι διαφανείς ή να έχουν διαφανή φατνώματα.
- 16.5.4. Εάν οι διαφανείς ή διαφώτιστες επιφάνειες των θυρών και πυλών δεν είναι κατασκευασμένες από υλικά ασφάλειας και υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού των προσώπων στην εργασία από θραύσματα, οι παραπάνω επιφάνειες πρέπει να προστατεύονται από τις κρούσεις.
- 16.5.5. Οι συρόμενες πόρτες πρέπει να διαθέτουν σύστημα ασφάλειας, το οποίο να τις εμποδίζει να βγαίνουν ξαφνικά από τις τροχιές τους και να πέφτουν.
- 16.5.6. Οι θύρες και οι πύλες που ανοίγουν προς τα πάνω πρέπει να είναι εφοδιασμένες με σύστημα ασφάλειας, το οποίο να τις εμποδίζει να πέφτουν ξαφνικά.
- 16.5.7. Οι θύρες που βρίσκονται στις οδούς διαφυγής πρέπει να επισημαίνονται κατάλληλα σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2000.
- Οι θύρες αυτές πρέπει να μπορούν να ανοίγουν ανά πάσα στιγμή από το εσωτερικό χωρίς ειδική βοήθεια.
- Όταν στους χώρους εργασίας βρίσκονται άνθρωποι, οι θύρες πρέπει να μπορούν να ανοίγουν.
- 16.5.8. Πολύ κοντά στις πύλες που προορίζονται, κυρίως, για την κυκλοφορία οχημάτων πρέπει να υπάρχουν,

όταν η διέλευση των πεζών δεν είναι ασφαλής, θύρες κυκλοφορίας των πεζών, που πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των περὶ Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2000 και να είναι διαρκώς ελεύθερες.

- 16.5.9. Οι μηχανοκίνητες θύρες και πύλες πρέπει να λειτουργούν χωρίς κίνδυνο ατυχημάτων για τα πρόσωπα στην εργασία.

Οι θύρες αυτές πρέπει να είναι εφοδιασμένες με ευπρόσιτα συστήματα επείγουσας ακινητοποίησης, τα οποία να εντοπίζονται εύκολα και να μπορούν επίσης να ανοίγουν με το χέρι, εκτός εάν ανοίγουν αυτόματα σε περίπτωση διακοπής του ηλεκτρικού ρεύματος.

- 16.5.10. Εάν η πρόσβαση σε οιοδήποτε σημείο παρεμποδίζεται από αλυσίδες ή παρόμοιο σύστημα, θα πρέπει τα μέσα αυτά να είναι σαφώς ορατά και να σημαίνονται με απαγορευτικές πινακίδες ή κατάλληλη προειδοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις των περὶ Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2000.

- 16.6. Εξαερισμός κλειστών χώρων εργασίας

- 16.6.1. Στους κλειστούς χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει επαρκής καθαρός αέρας, λαμβανομένων υπόψη των μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλλουν τα πρόσωπα στην εργασία.

Πίνακας 4.

Στον Πίνακα 4 του Παραρτήματος αναγράφεται ο ελάχιστος αριθμός αλλαγών αέρα ανά ώρα ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας και τη φύση της δραστηριότητας η οποία αναλαμβάνεται εντός αυτού.

Εάν χρησιμοποιείται εγκατάσταση τεχνητού εξαερισμού, πρέπει να διατηρείται σε κατάσταση καλής λειτουργίας.

Πρέπει να υπάρχει σύστημα ελέγχου που να προειδοποιεί σε ενδεχόμενη περίπτωση βλάβης, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την υγεία των προσώπων στην εργασία.

- 16.6.2. Εάν χρησιμοποιούνται εγκαταστάσεις κλιματισμού ή

μηχανικού εξαερισμού, πρέπει να λειτουργούν κατά τρόπον ώστε να αποφεύγεται η έκθεση των προσώπων στην εργασία σε ενοχλητικά ρεύματα αέρα.

Οι αποθέσεις και ρύποι που ενδέχεται να συνεπάγονται άμεσο κίνδυνο για την υγεία των προσώπων στην εργασία, λόγω ρύπανσης της ατμόσφαιρας που εισπνέουν, πρέπει να απομακρύνονται γρήγορα.

16.7. Θερμοκρασία των χώρων

16.7.1. Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά το χρόνο εργασίας, λαμβανομένων υπόψη των εφαρμοζόμενων μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας που καταβάλλουν οι εργοδοτούμενοι.

16.7.2. - Σε κάθε χώρο εργασίας στον οποίο εκτελείται συνεχής εργασία από οποιοδήποτε πρόσωπο πρέπει :

(α) Η Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία να μην υπερβαίνει τα ανώτατα όρια ασφαλούς εκθέσεως σε θερμότητα όπως αυτά καθορίζονται στον Πίνακα 5 των παρόντων Κανονισμών

Πίνακας 5.

(β) να λαμβάνονται μέτρα, όσο αυτό είναι πρακτικά δυνατό, για την επίτευξη και διατήρηση της Διορθωμένης Ενεργούς Θερμοκρασίας εντός των Ορίων Ανέσεως όπως αυτά καθορίζονται στον Πίνακα 5 των παρόντων Κανονισμών.

Πίνακας 5.

16.7.3. Σε κάθε χώρο εργασίας στον οποίο απασχολείται οιοδήποτε πρόσωπο σε οποιοδήποτε χρόνο και όπου η Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία υπερβαίνει τα Ανώτατα Όρια Ασφαλούς Εκθέσεως σε Θερμότητα όπως αυτά καθορίζονται στον Πίνακα 5 των παρόντων Κανονισμών ή όπου σημαντικό μέρος της θερμότητας προέρχεται από ακτινοβολούσες πηγές θερμότητας πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την προστασία του προσώπου αυτού είτε με τη χρήση παραπετάσματος από πυράντοχο υλικό για την κάλυψη των πηγών ακτινοβολίας της θερμότητας, είτε με τη διατήρηση επαρκούς ταχύτητας αέρα πέριξ του προσώπου, είτε με τη χρήση οιασδήποτε άλλης αποτελεσματικής μεθόδου.

Πίνακας 5.

- 16.7.4. Στους εργοδοτούμενους που εισέρχονται σε χώρους εργασίας με θερμοκρασία χαμηλότερη των -5° βαθμών Κελσίου πρέπει να χορηγείται ο κατάλληλος προστατευτικός ιματισμός και ο αναγκαίος προστατευτικός εξοπλισμός. Ο κατάλληλος προστατευτικός ιματισμός περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, προστατευτικά μέσα των ποδιών, προστατευτικά μέσα των χεριών και προστατευτικά μέσα κεφαλής.
- 16.7.5. Η θερμοκρασία των χώρων ανάπαυσης, των χώρων διαμονής του προσωπικού επιφυλακής, των εγκαταστάσεων υγιεινής, των καντίνων, καθώς και των χώρων παροχής πρώτων βοηθειών, πρέπει να ανταποκρίνεται στον ειδικό προορισμό των χώρων αυτών.
- 16.7.6. Τα παράθυρα, οι φεγγίτες και τα γυάλινα τοιχώματα πρέπει να επιτρέπουν την αποφυγή υπερβολικού ηλιασμού των χώρων εργασίας, λαμβανομένων υπόψη του είδους της-εργασίας και της φύσης του-χώρου εργασίας.
- 16.8. Χώροι ανάπαυσης
- 16.8.1. Αν το επιβάλλει η ασφάλεια ή η υγεία των εργοδοτούμενων, ιδίως λόγω του είδους της ασκούμενης δραστηριότητας ή διότι το προσωπικό υπερβαίνει τα 10 πρόσωπα, οι εργοδοτούμενοι πρέπει να μπορούν να έχουν στη διάθεση τους ένα χώρο ανάπαυσης εύκολα προσπελάσιμο.
- Η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται εφόσον το προσωπικό εργάζεται σε γραφεία ή σε παρόμοιους χώρους εργασίας, οι οποίοι προσφέρουν τις ίδιες δυνατότητες ανάπαυσης στη διάρκεια του διαλείμματος.
- 16.8.2. Οι χώροι ανάπαυσης πρέπει να έχουν επαρκείς διαστάσεις και να είναι εφοδιασμένοι με τραπέζια και καθίσματα με ράχη, δοχεία απορριμμάτων, κρεμάστρες ρούχων, μέσα για θέρμανση, ψύξη και συντήρηση τροφίμων και ποτών σε αριθμό ή ποσότητα ανάλογα με τον αριθμό των εργοδοτούμενων.
- 16.8.3. Στους χώρους ανάπαυσης, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών από την ενόχληση που προκαλεί ο καπνός.

- 16.8.4. Εφόσον προβλέπονται τακτικές και συχνές διακοπές της εργασίας και δεν υπάρχουν χώροι ανάπαυσης, πρέπει να τίθενται στη διάθεση του προσωπικού άλλοι χώροι παραμονής εφοδιασμένοι με κατάλληλα και επαρκή καθίσματα, κατά τη διάρκεια της διακοπής της εργασίας, όπου το επιβάλλει η ασφάλεια ή η υγεία των εργοδοτούμενων. Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών στους χώρους αυτούς από την ενόχληση που προκαλεί ο καπνός.
- 16.8.5. Οι χώροι ανάπαυσης πρέπει να έχουν κατά το δυνατό οπτική επαφή με το εξωτερικό περιβάλλον και πρέπει να φωτίζονται και να αερίζονται επαρκώς.
- 16.8.6. Χώρος ανάπαυσης μπορεί να θεωρηθεί και το εστιατόριο της επιχείρησης, του υποστατικού ή της εγκατάστασης.
- 16.8.7. Δυνατότητα για ολιγόλεπτη ανάπαυση στις θέσεις εργασίας με διάθεση κατάλληλων καθισμάτων πρέπει να παρέχεται στους εργοδοτούμενους που η φύση της εργασίας τους επιβάλλει να βρίσκονται σε ορθοστάσια.
- 16.8.8. Όπου λόγω της φύσεως της εκτελούμενης διεργασίας ή των χρησιμοποιούμενων ουσιών, η λήψη γεύματος και γενικά η κατανάλωση τροφής εντός του χώρου εργασίας είναι επικίνδυνη για την υγεία των εργοδοτούμενων, οι εργοδοτούμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεση τους μια αίθουσα γευμάτων χρησιμοποιούμενη αποκλειστικά για γεύματα και τοποθετημένη εκτός του χώρου εργασίας. Η αίθουσα γευμάτων πρέπει :

(α) Να έχει εμβαδόν δαπέδου τουλάχιστον δεκαοκτώ τετραγωνικών μέτρων ανά είκοσι άτομα ή λιγότερα που διακόπτουν την εργασία ταυτόχρονα·

(β) να έχει λείο δάπεδο και τοίχους με λείες επιφάνειες·

(γ) να εξαερίζεται με πέντε τουλάχιστον αλλαγές αέρα ανά ώρα·

(δ) να έχει φωτισμό έντασης τουλάχιστον εκατό LUX·

(ε) να συντηρείται τακτικά και να καθαρίζεται μία τουλάχιστον φορά την ημέρα·

(στ) να έχει τραπέζια τέτοιου μεγέθους ώστε να παρέχεται εμβαδόν τουλάχιστον ενός τετάρτου του τετραγωνικού μέτρου για κάθε πρόσωπο·

(ζ) να έχει καθίσματα με ράχη ή έδρανα με ράχη παρέχοντα χώρο πλάτους τουλάχιστον μισού μέτρου για κάθε καθήμενο πρόσωπο.

16.8.9. Πρέπει να παρέχεται και να διατηρείται σε κατάλληλα σημεία, ευκόλως προσιτά σε όλα τα πρόσωπα στην εργασία, επαρκής παροχή καθαρού και κατάλληλου για πόση νερού.

17. Έγκυες γυναίκες και θηλάζουσες μητέρες

Οι έγκυες γυναίκες και οι θηλάζουσες μητέρες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κατακλίνονται προς ανάπαυση σε κατάλληλες συνθήκες.

18. Μειονεκτούντα πρόσωπα στην εργασία

Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι ρυθμισμένοι έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι ειδικές ανάγκες των μειονεκτούντων προσώπων στην εργασία.

ΤΜΗΜΑ Β ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

1. Γενικά

1.1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου (2) του Κανονισμού 4, ο εργοδότης, ο οποίος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ή/και πρακτική, είναι υπεύθυνος για το χώρο εργασίας που καλύπτεται από το παρόν Τμήμα Β, πράττει τα δέοντα ώστε το έγγραφο ασφάλειας και υγείας να αποδεικνύει ότι έχουν ληφθεί όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργοδοτούμενων, τόσο υπό κανονικές όσο και υπό κρίσιμες συνθήκες.

1.2. Το έγγραφο ασφάλειας και υγείας πρέπει να ενημερώνεται τακτικά και να είναι διαθέσιμο στο χώρο

εργασίας.

Οι εργασίες πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με το έγγραφο ασφάλειας και υγείας.

2. Εκμετάλλευση

2.1. Οι εργασίες πρέπει να προγραμματίζονται με συνεκτίμηση των σημείων του εγγράφου ασφάλειας και υγείας όσον αφορά τους κινδύνους καθιζήσεων του εδάφους ή κατολισθήσεων των πετρωμάτων. Πρέπει, λοιπόν, να καθορίζεται προληπτικώς, το ύψος και η κλίση των μετώπων αποκάλυψης και εκμετάλλευσης σε συνάρτηση με τη φύση και τη σταθερότητα του πετρώματος καθώς και με τις μεθόδους εκμετάλλευσης.

2.2. Οι βαθμίδες και οι οδοί κυκλοφορίας πρέπει να εμφανίζουν σταθερότητα προσαρμοσμένη στα εκεί χρησιμοποιούμενα μηχανήματα.

Οι βαθμίδες και οι οδοί αυτές πρέπει να διαμορφώνονται και να συντηρούνται με τρόπο ώστε τα μηχανήματα να κυκλοφορούν με κάθε ασφάλεια.

2.3. Πριν από την έναρξη ή την επανάληψη των εργασιών, τα μέτωπα εκσκαφής και εκμετάλλευσης που υπέρκεινται των εργοταξίων ή των οδών κυκλοφορίας πρέπει να ελέγχονται ώστε να είναι βέβαιο ότι δεν υπάρχουν όγκοι ή ασταθή πετρώματα.

Το ξεσκάρωμα των πρηνών πρέπει να εκτελείται εφόσον χρειάζεται.

2.4. Κατά την υποσκαφή μετώπου ή σωρών εξορυγμένου υλικού δεν πρέπει να δημιουργούνται συνθήκες αστάθειας.

ΤΜΗΜΑ Γ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

1. Γενικά

1.1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου (2) του Κανονισμού 4, ο εργοδότης, ο οποίος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ή πρακτική, είναι υπεύθυνος για το χώρο εργασίας που καλύπτεται από τον παρόν Τμήμα Γ, πρέπει τα δέοντα ώστε το έγγραφο ασφάλειας και υγείας να αποδεικνύει ότι έχουν ληφθεί

όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των προσώπων στην εργασία, τόσο υπό κανονικές όσο και υπό κρίσιμες συνθήκες.

- 1.2. Το έγγραφο ασφάλειας και υγείας πρέπει να ενημερώνεται κατά διαστήματα και να είναι διαθέσιμο στον χώρο εργασίας.

Οι εργασίες πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με το έγγραφο ασφάλειας και υγείας.

2. Σχέδια υπόγειων εργασιών

- 2.1. Πρέπει να εκπονούνται σχέδια υπόγειων εργασιών σε κλίμακα που ενδείκνυται για μια σαφή παρουσίαση.

Εκτός από τις στοές και τις εργασίες εκμετάλλευσης, τα σχέδια πρέπει να εμφανίζουν τα γνωστά στοιχεία που ενδέχεται να επηρεάσουν την εκμετάλλευση και την ασφάλεια της.

Η πρόσβαση στα σχέδια πρέπει να είναι εύκολη και η φύλαξή τους πρέπει να γίνεται όσο χρονικό διάστημα απαιτείται για την ασφάλεια.

- 2.2. Τα σχέδια υπόγειων εργασιών πρέπει να ενημερώνονται κατά διαστήματα και να είναι διαθέσιμα στο χώρο εργασίας.

3. Έξοδοι

Κάθε υπόγεια εκμετάλλευση πρέπει να διαθέτει πρόσβαση στην επιφάνεια μέσω τουλάχιστον δύο ξεχωριστών εξόδων στερεά κατασκευασμένων και εύκολα προσπελάσιμων από τα πρόσωπα στην εργασία που βρίσκονται στα υπόγεια.

Όταν η κυκλοφορία μέσω των εν λόγω εξόδων απαιτεί σημαντική προσπάθεια από τα πρόσωπα στην εργασία οι εξόδοι αυτές πρέπει να είναι εξοπλισμένες με μηχανικά μέσα μεταφοράς των προσώπων.

4. Έργα

Τα έργα, όπου εκτελούνται υπόγειες εργασίες, πρέπει να κατασκευάζονται, να χρησιμοποιούνται, να εξοπλίζονται και να συντηρούνται με τέτοιο τρόπο που τα πρόσωπα στην εργασία να μπορούν να εργάζονται και να κυκλοφορούν εκεί με όσο το δυνατόν μικρότερο

κίνδυνο.

Οι στοές πρέπει να διαθέτουν επισήμανση ώστε να διευκολύνεται ο προσανατολισμός των προσώπων στην εργασία.

5. Μεταφορές

5.1. Οι εγκαταστάσεις μεταφοράς πρέπει να διευθετούνται, να λειτουργούν και να συντηρούνται έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των προσώπων στην εργασία που τις χειρίζονται, τις χρησιμοποιούν ή που βρίσκονται κοντά τους.

5.2. Η μεταφορά των προσώπων στην εργασία με μηχανοκίνητα μέσα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο κατάλληλης διαρρύθμισης και ειδικών γραπτών οδηγιών.

6. Υποστήριξη και σταθερότητα των πετρωμάτων

Αφού γίνει η διάνοιξη, πρέπει να τοποθετείται υποστήριξη όσο το δυνατόν πιο σύντομα, εκτός αν η σταθερότητα των πετρωμάτων δεν το απαιτεί όσον αφορά την ασφάλεια των προσώπων στην εργασία. Η εν λόγω υποστήριξη πρέπει να κατασκευάζεται σύμφωνα με γραπτά σχήματα και οδηγίες.

Τα εργοτάξια στα οποία έχουν πρόσβαση τα πρόσωπα στην εργασία πρέπει να επιθεωρούνται τακτικά από την άποψη σταθερότητας των πετρωμάτων, και η υποστήριξη πρέπει να συντηρείται αναλόγως.

7. Αερισμός

7.1. Όλα τα υπόγεια εργοτάξια στα οποία επιτρέπεται η είσοδος, πρέπει να αερίζονται με κατάλληλο τρόπο.

Πρέπει να προβλέπεται μόνιμος αερισμός για να διατηρούνται, με επαρκές περιθώριο ασφάλειας:

- υγιεινή ατμόσφαιρα,
- ατμόσφαιρα όπου ελέγχονται οι κίνδυνοι έκρηξης και αναπνεόμενου κονιορτού,
- ατμόσφαιρα όπου οι συνθήκες εργασίας να είναι κατάλληλες κατά τη διάρκεια της εργασίας, με συνεκτίμηση των εφαρμοζόμενων μεθόδων εργασίας και της σωματικής καταπόνησης των προσώπων στην εργασία.

- 7.2. Όταν ο φυσικός αερισμός δεν επιτρέπει την τήρηση των απαιτήσεων της παραγράφου 7.1., ο κύριος αερισμός πρέπει να εξασφαλίζεται με έναν ή περισσότερους μηχανικούς ανεμιστήρες.

Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται σταθερός και συνεχής αερισμός.

Η υποπίεση των κύριων ανεμιστήρων πρέπει να ελέγχεται συνεχώς και πρέπει να προβλέπεται αυτόματος συναγερμός για να ειδοποιεί για τις απρόβλεπτες διακοπές.

- 7.3. Η περιοδική μέτρηση των παραμέτρων αερισμού πρέπει να καταγράφεται.

Πρέπει να εκπονείται, να ενημερώνεται τακτικά και να είναι διαθέσιμο στο χώρο εργασίας σχέδιο αερισμού με τα βασικά στοιχεία για τον αερισμό.

8. Ορυχεία με μεθάνιο

- 8.1. Θεωρείται μεθανιούχος ο υπόγειος τόπος εξόρυξης μέσα στον οποίο ενδέχεται να εκλυθεί μεθάνιο σε ποσότητα που δεν αποκλείει τον κίνδυνο δημιουργίας εκρηκτικής ατμόσφαιρας.

- 8.2. Ο κύριος αερισμός πρέπει να εξασφαλίζεται με έναν ή περισσότερους μηχανικούς ανεμιστήρες.

- 8.3. Η εκμετάλλευση πρέπει να γίνεται με συνεκτίμηση της έκλυσης μεθανίου.

Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για να μειώνονται, στο μέτρο του δυνατού, οι κίνδυνοι που οφείλονται στο μεθάνιο.

- 8.4. Ο δευτερεύων αερισμός πρέπει να περιορίζεται στις προπαρασκευαστικές εργασίες της εκμετάλλευσης και στις εργασίες καθαίρεσης, καθώς και στους χώρους που συνδέονται απευθείας με το ρεύμα του κύριου αερισμού.

Τα εργοτάξια εκμετάλλευσης δεν επιτρέπεται να αερίζονται με δευτερεύοντα αερισμό, εκτός αν έχουν ληφθεί κατάλληλα συμπληρωματικά μέτρα που να εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την υγεία των προσώπων στην εργασία.

- 8.5. Τα μέτρα αερισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 7.3 πρέπει να συμπληρώνονται με ελέγχους της περιεκτικότητας σε μεθάνιο. Όταν το απαιτεί το έγγραφο ασφάλειας και υγείας στα σημεία επιστροφής του αέρα των εργοταξίων μηχανικής εξόρυξης και αποκομιδής με βαρύτητα, καθώς και στη ζώνη μετώπου των εργοταξίων μηχανικής διάνοιξης με τυφλή στοά, πρέπει να ελέγχεται διαρκώς η περιεκτικότητα σε μεθάνιο.
- 8.6. Στα ορυχεία με μεθάνιο πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνον εκρηκτικές ύλες και πυροδοτικοί μηχανισμοί που προβλέπονται ειδικά γι' αυτή τη χρήση.
- 8.7. Οι διατάξεις της παραγράφου 4.1.2 του Τμήματος Α, αντικαθίστανται από τα ακόλουθα:
- απαγορεύεται το κάπνισμα, η κατοχή καπνού για κάπνισμα και κάθε αντικειμένου που παρέχει φωτιά,
  - δεν επιτρέπεται να εκτελούνται εργασίες με φλόγιστρο, συγκολλητικό μηχάνημα ή άλλα παρόμοια μηχανήματα παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αφού λαμβάνονται ειδικά μέτρα τα οποία εγγυώνται την ασφάλεια και την υγεία των προσώπων στην εργασία.
9. **Ορυχεία ή λατομεία με εύφλεκτο κονιορτό**
- 9.1. Τα ανθρακωρυχεία θεωρούνται ως ορυχεία με εύφλεκτο κονιορτό, εκτός αν το έγγραφο ασφάλειας και υγείας δείχνει ότι καμία φλέβα υπό εκμετάλλευση δεν περιέχει κονιορτό ικανό να προκαλέσει έκρηξη.
- 9.2. Στα ορυχεία με εύφλεκτο κονιορτό, οι διατάξεις των παραγράφων 8.6 και 8.7 του παρόντος Τμήματος εφαρμόζονται *mutatis mutandis*.
- 9.3. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για τη μείωση των εναποθέσεων εύφλεκτου κονιορτού και για την απομάκρυνση και εξουδετέρωση του ή την παγίδευσή του.
- 9.4. Η διάδοση έκρηξης εύφλεκτου κονιορτού ή/και μεθανίου, που μπορεί να προκαλέσει άλλη έκρηξη εύφλεκτου κονιορτού πρέπει να περιορίζεται μέσω συστήματος ανασχετικών φραγμάτων.

Η θέση των ανασχετικών φραγμάτων πρέπει να

καθορίζεται σε τακτικά ενημερωνόμενο έγγραφο που πρέπει να είναι διαθέσιμο στο χώρο εργασίας.

- 10. Ακαριαία έκλυση αερίων, διάρρηξη πετρώματος και είσοδος νερών**
- 10.1. Στις ζώνες όπου ενδέχεται να υπάρξει ακαριαία έκλυση αερίων με ή χωρίς εκτόξευση μεταλλεύματος ή πετρώματος, διάρρηξη πετρώματος ή είσοδος νερών πρέπει να εκπονείται πρόγραμμα εκμετάλλευσης το οποίο να ακολουθείται με τον κατάλληλο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται, στο μέτρο του δυνατού, ένα ασφαλές σύστημα εργασίας καθώς και η προστασία των προσώπων στην εργασία.
- 10.2. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την αναγνώριση των επικίνδυνων ζωνών, για την προστασία των προσώπων στην εργασία που απασχολούνται στα έργα που προχωρούν ή εκτελούνται προς τις ζώνες αυτές και για τον έλεγχο των κινδύνων.
- 11. Πυρκαγιές, αυταναφλέξεις και πυρακτώσεις**
- 11.1. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την πρόληψη, και ενδεχομένως, έγκαιρη ανίχνευση των πυρακτώσεων.
- 11.2. Η χρησιμοποίηση καύσιμων υλικών στις υπόγειες εργασίες πρέπει να περιορίζεται στην αυστηρά αναγκαία ποσότητα.
- 11.3. Όταν είναι αναγκαία η χρήση υδραυλικών υγρών (υγρών για τη μετάδοση μηχανικής υδροστατικής ή/και υδροκινητικής ενέργειας), πρέπει να χρησιμοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού, δυσκόλως αναφλεγόμενα υγρά για να προβλεφθεί ο κίνδυνος πυρκαγιάς και εξάπλωσής της.
- Τα υδραυλικά υγρά πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές και τις συνθήκες δοκιμής όσον αφορά την αντίσταση κατά του πυρός, καθώς και υγειονομικά κριτήρια.
- Όταν χρησιμοποιούνται υδραυλικά υγρά τα οποία δεν πληρούν τις προδιαγραφές, τις συνθήκες και τα κριτήρια που αναφέρονται στη δεύτερη παράγραφο, πρέπει να λαμβάνονται συμπληρωματικές προφυλάξεις για να προληφθεί ο αυξημένος κίνδυνος πυρκαγιάς και εξάπλωσής της.

12. Μέτρα προφύλαξης όσον αφορά την απομάκρυνση των προσώπων στην εργασία

Για να έχουν τη δυνατότητα να απομακρυνθούν ασφαλώς τα πρόσωπα στην εργασία πρέπει, ανάλογα με τον ενδεχόμενο κίνδυνο, να διαθέτουν ατομικές αναπνευστικές συσκευές προστασίας, τις οποίες πρέπει να διατηρούν συνεχώς κοντά τους.

Οι εργοδοτούμενοι πρέπει να εκπαιδεύονται στη χρήση των ατομικών αναπνευστικών συσκευών. Οι συσκευές αυτές παραμένουν στο ορυχείο, η δε καλή τους κατάσταση πρέπει να ελέγχεται τακτικά.

13. Φωτισμός

Οι διατάξεις της παραγράφου 13 του Τμήματος Α αντικαθίστανται από τα ακόλουθα :

- τα πρόσωπα στην εργασία πρέπει να διαθέτουν ατομική λυχνία, κατάλληλη για τη χρήση,
- οι θέσεις εργασίας πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να είναι εξοπλισμένες με εγκαταστάσεις που επιτρέπουν κατάλληλο τεχνητό φωτισμό για να προστατεύονται η ασφάλεια και η υγεία των προσώπων στην εργασία,
- οι εγκαταστάσεις φωτισμού πρέπει να είναι τοποθετημένες με τρόπο ώστε ο προβλεπόμενος τύπος φωτισμού να μη δημιουργεί κίνδυνο ατυχήματος για τα πρόσωπα στην εργασία.

14. Έλεγχος της παρουσίας στα υπόγεια

Πρέπει να υπάρχει κατάλληλη οργάνωση που να επιτρέπει να είναι γνωστά, ανά πάσα στιγμή, όλα τα πρόσωπα που βρίσκονται στα υπόγεια.

15. Οργάνωση της διάσωσης

Πρέπει να προβλέπεται η κατάλληλη οργάνωση για διάσωση ώστε, σε περίπτωση σοβαρού δυστυχήματος, να είναι δυνατή η γρήγορη και αποτελεσματική δραστηριοποίηση.

Για να μπορεί να επεμβαίνει σε κάθε υπόγειο εργοτάξιο εκμετάλλευσης ή έρευνας, η οργάνωση αυτή διάσωσης πρέπει να διαθέτει επαρκή αριθμό εργοδοτούμενων εκπαιδευμένων για το σκοπό αυτό καθώς και κατάλληλο υλικό επέμβασης.

2771

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΦΩΤΙΣΜΟΣ

[Παράρτημα, Τμήμα Α, παράγραφος 13.8]

Απαιτούμενη διακριτικότητα	Τύπος χώρου εργασίας	Ελάχιστη Ένταση φωτισμού εις Lux*
Ανεπαίσθητος	Εξωτερικός (περιλαμβανομένων δρόμων, αυλών ή χώρων εφοδιασμένων με εφεδρικό φωτισμό ασφάλειας / εκτάκτου ανάγκης).	20
Πολύ μικρά	Μεγάλος και ανοικτός (περιλαμβανομένων αποθηκών, διαδρόμων και κλιμακοστασίων).	50
Μικρά	Μικρός και ανοικτός (περιλαμβανομένων χώρων συσκευασίας, δωματίων λεβήτων και δωματίων καθαρισμού)	100
Μετρία	Ενδιάμεσος, περιλαμβανομένων μηχανουργείων	200
Μεγάλη	Εδικός (περιλαμβανομένων εργαστηρίων, δωματίων ελέγχου και γραφείων γενικής χρήσης)	500
Πολύ μεγάλη	Ιδιάζων (περιλαμβανομένων χώρων επιδιόρθωσης οργάνων και σχεδιαστηρίων).	1000

* Μετρούμενη σε οριζόντιο επίπεδο που ευρίσκεται ένα μέτρο (m) υπεράνω του εδάφους ή του δαπέδου

2772

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ.

[Παράρτημα, Τμήμα Α, παράγραφοι 14.2.3 και 14.3.8]

Αριθμός εργοδοτούμενων που διακόπτουν ταυτόχρονα την εργασία	Ελάχιστος αριθμός νιπτήρων
Έως 7	1
Έως 14	2
Ανά 10 επιπλέον	1

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ

[Παράρτημα, Τμήμα Α, παράγραφος 14.3.1]

ΑΝΔΡΩΝ

Αριθμός εργοδοτούμενων ανδρών που διακόπτουν την εργασία ταυτόχρονα	Ελάχιστος αριθμός υγειονομικών διευκολύνσεων	
	Αποχωρητήρια	Ουρητήρια
Έως 15	1	1
Έως 25	1	2
Έως 50	2	3
Έως 75	3	4
Ανά 35 επιπλέον	1	1

ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Αριθμός εργοδοτούμενων γυναικών που διακόπτουν την εργασία ταυτόχρονα	Ελάχιστος αριθμός αποχωρητηρίων
Έως 15	1
Έως 30	2
Έως 50	3
Έως 70	4
Ανά 30 επιπλέον	1

2774

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ

[Παράρτημα, Τμήμα Α, παράγραφος 16.6.1]

Τύπος χώρου	Ελάχιστος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα
Μεγάλος (περιλαμβανομένων αποθηκών, διαδρόμων, δωματίων με ύψος εσωτερικής οροφής μεγαλύτερον των πέντε (5) μέτρων (m)).	1 - 2
Ανοικτός (περιλαμβανομένων εργαστηρίων επιδιορθώσεως, χώρων αποθηκείσεως, αποδυτηρίων).	3 - 5
Κλειστός (περιλαμβανομένων μηχανουργείων, δωματίων λεβήτων και μηχανοστασίων, δωματίων καθαρισμού και αποχωρητηρίων, χυτηρίων, μαγειρείων, εστιατορίων)	5 - 8
Ειδικός (περιλαμβανομένων και εσωτερικών δωματίων όπου εκτελούνται βαριές εργασίες).	10 - 15

2775

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ

[Παράρτημα, Τμήμα Α, παράγραφοι 16.7.2. και 16.7.3]

A. Ανώτατα Όρια Ασφαλούς Εκθέσεως σε Θερμότητα

Φόρτος Εργασίας	Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (°C)
Καθιστική εργασία (2.6 Kcal/Kg/h)	30.0
Ελαφρός – Ενδιάμεσος (4.3 Kcal/Kg/h)	28.0
Βαρύς (6 Kcal/Kg/h)	26.5

B. Όρια Ανέσεως

Όρια Ανέσεως	Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (°C)
Κάτω όριο	15.5
Άνω όριο	26.7